Москва 19
ул. Фрунзе 10 ин-тут
сов. строит. и права

Камуністычная партыя (бальшэвікоў) Беларусі

Пралетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 49 (5723) | 28 лютага 1937 г., нядзеля | ЦАНА 10 КАП.

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

ПЕРАДАВЫ АРТЫКУЛ — За сталінскі стыль у партыйнай рабоце.
Да гадавіны з дня смерці акадэміка І. П. Паўлава — Вялікі савецкі вучоны і патрыёт.
НАДЗВЫЧАЙНЫ XII УСЕБЕЛАРУСКІ З'ЕЗД СОВЕТАЎ: Прамовы дэлегатаў з'езда тт. Ластоўскага, Жуковіча, Бенека, Сухаручкіна, Пасюкевіча, Гіндзінай, Івашкевіч, Мілонава, Плешакова, Бягуна, Лойка.
І. Шляфер — Чаму вучаць слуцкія справы.
Пастанова Совета Народных Камісараў БССР — Аб разбазарванні тавараў хлебазакупачнага фонда старшынёй Дзюрдзеўскага сельпо Рэчыцкага раёна.
За рубяжом:
Заява Альварэс дэль Вайо аб становішчы ў Іспаніі;
На франтах у Іспаніі;
Пасяджэнне падкамісіі міжнароднага камітэта па неўмяшанню ў справы Іспаніі.

ЗА СТАЛІНСКІ СТЫЛЬ У ПАРТЫЙНАЙ РАБОЦЕ

Сёння раз'язджаюцца да месца работы сакратары райкомаў і інструктары скончыўшыя курсы перападрыхтоўкі партыйных работнікаў пры ЦК КП(б)Б. 1 сакавіка скончаць сваю работу курсы марксізма. Больш 190 чалавек навучалася на гэтых курсах, атрымлівалі веды, падкоўваліся тэарэтычна каб лепш выхоўваць комуністаў і знішчаць ворагаў. Вялікі атрад партыйных работнікаў, вывучыўшы на курсах асновы марксізма-ленінізма, азнаёміўшыся з задачамі, якія стаяць у галіне партыйнай работы перад КП(б)Б, узброіліся для барацьбы за рашэнні актуальных задач, якія стаяць перад нашай краінай.

Партыя бальшавікоў — перадавы атрад працоўных у іх барацьбе за развіццё і ўмацаванне сацыялістычнага ладу. Кіраўнікі партыйных арганізацый — функцыянеры партыі якім даверана адказнейшая справа — палітычнае кіраўніцтва масамі, выхаванне, навучанне і ўзбраенне комуністаў для практычнай работы. Гэту адказную задачу і заклікаюы выконваць людзі, якія навучаліся на курсах.

ЦК ВКП(б) вучыць нас, што партыйная работа, палітычнае кіраўніцтва — галоўнае ў рабоце сакратароў райкомаў. Дзялячкае захапленне гаспадарчай работай, забыццё свайго асноўнага абавязку, мешчанства мецца ў растоўскай і кіеўскай партыйных арганізацыях, а таксама ў асобных арганізацыях КП(б)Б павінна быць рашуча пераможана. Да гэтага абавязваюць нас урокі працэса над троцкісцкім паралельным цэнтрам і факты варожых вылазак у БССР.

Урок лепельскай партыйнай арганізацыі, аслабіўшай палітычна-масавую работу і праявіўшай слепату і дабрадушнасць у адносінах ворага, абавязвае нас рашуча перамагчы небальшэвіцкія метады, якія ўкараніліся ў некаторых партыйных арганізацыях.

Асноўным і рашаючым недахопам у рабоце раду раённых партыйных камітэтаў з'яўлялася тое што яны, захапляючыся гаспадарчымі пытаннямі, забываліся аб асноўным аб партыйнай рабоце. Партыйная работа запускалася, перадавяралася другарадным работнікам. А гэта добра выкарыстоўвалі ворагі. Зусім зразумела, што такія кіраўнікі, страціўшы бальшэвіцкае чуццё, пераставалі быць сапраўднымі кіраўнікамі партыйных мас. Яны адрываліся ад шырокіх мас беспартыйных.

Трэба разумець, што адным заклікамі і рэзалюцыямі аб павышэнні пільнасці ворагаў не знішчыш. Ад кожнай партыйнай арганізацыі патрабуецца сапраўднае павышэнне ўзроўню ўсёй партыйнай работы, уздыму баяздольнасці і ідэйна-палітычнай узброенасці партыйных арганізацый і кожнага комуніста ў асобку. Адной з асноўных задач кожнай партыйнай арганізацыі павінна з'яўляцца бесспярэчнае выкананне статута нашай партыі. Статут партыі з'яўляецца той гранітнай асновай, на якой павінна будавацца ўся работа партыйнай арганізацыі. —Там, дзе парушаецца статут партыі — там больш за ўсё запушчанасці ў партыйнай рабоце.

Даволі часта ў партыйных арганізацыях забываецца асноўны прынцып будаўніцтва нашай партыі — дэмакратычны цэнтралізм. Раённыя камітэты партыі, кіраўнікі пярвічных партыйных арганізацый праходзяць міма, не рэагуюць на рад фактаў парушэння партыйнай дысцыпліны. Бясспрэчна, такая практыка не садзейнічае бальшэвіцкаму выхаванню комуністаў.

Таварыш Сталін пісаў: «Сапраўдны дэмакратызм заключаецца ў тым, каб у партыйнай арганізацыі дзейнічала партыйная маса, партыйная маса рашала як партыйныя, так і агульныя практычныя пытанні, партыйная маса выносіла свае рэзалюцыі і абавязвала свае арганізацыі праводзіць у жыццё гэтыя рэзалюцыі.

Дэмакратызм не заключаецца толькі ў дэмакратычных выбарах. Дэмакратызм выбараў яшчэ не можа быць названы сапраўдным дэмакратызмам...

У нас гутарка ідзе аб дэмакратызме дзеяння, калі партыйная маса сама вырашае пытанні і сама дзейнічае...» Дэмакратызм дзеяння забяспечвае ўдзел усіх членаў партыі ў актыўнай партыйнай рабоце.

Задача партыйных кіраўнікоў павінна заключацца іменна ў тым, каб забяспечыць ва ўсіх партыйных арганізацыях дэмакратызм дзеяння, калі кожны член партыі будзе актыўна прымаць удзел ва ўсім партыйным жыцці, у вырашэнні ўсіх пытанняў партыйнай і палітычнай работы. Іменна ў гэтым будзе заключацца рэальны змест павышэнне баявой бальшэвіцкай пільнасці кожнай арганізацыі, кожнага бальшэвіка.

Самакрытыка — самая вострая зброя бальшэвізма ў барацьбе з ворагам і расхлябанасцю. Таварыш Сталін гаварыў, што «самакрытыка ёсць неадлучная і пастаянна дзейнічаючая зброя ў арсенале бальшэвізма». «Лозунг самакрытыкі,—вучыць нас таварыш Сталін,—з'яўляецца асновай нашага партыйнага дзеяння, сродкам умацавання пролетарскай дыктатуры, душой бальшэвіцкага метада выхавання кадраў». Гэта забылі ў радзе партыйных арганізацый БССР. Замест бальшэвіцкай самакрытыкі, якую кіраўнікі павінны былі ўзначаліць, ёсць факты заціску самакрытыкі. Яркім прыкладам гэтаму можа служыць практыка работы сакратара барысаўскага (Майсееў) і журавіцкага (Капеленец) райкомаў партыі. Там, дзе няма самакрытыкі, там немінуча апарат акружаецца падхалімамі, развіваецца ўгодніцтва. Гэта добра выкарыстоўваюць варожыя элементы ў сваёй контррэвалюцыйнай рабоце.

«Чаго, — гаварыў таварыш Сталін, — мы чакаем, перш за ўсё, ад лозунга самакрытыкі,—якія ён можа даць нам рэзультаты, калі ён будзе праведзен правільна і сумленна? Ён павінен даць няпэўна два рэзультаты. Ён павінен, па-першае, узняць пільнасць рабочага класа, абвастрыць яго ўвагу да нашых недахопаў і зрабіць немагчымым усякага роду «нечаканасці» ў нашай будаўнічай рабоце. Ён павінен, па-другое, узняць палітычную культурнасць класа, развіць у ім пачуццё гаспадара краіны і аблягчыць абучэнне рабочага класа справе кіравання краінай».

Гераічная барацьба і работа нашай партыі, пад кіраўніцтвам вялікага Сталіна забяспечыла поўны разгром і знішчэнне эксплаататарскіх класаў. Народы Советскага Саюза пабудавалі прыгожы будынак сацыялізма на адной шостай частцы свету. Гэтыя сусветна-гістарычныя перамогі запісаны ў Сталінскай Канстытуцыі. Заядлыя ворагі сацыялізма, найміты германскага і японскага фашызма — троцкісты, зіноўеўцы, правыя контррэволюцыянеры прабавалі адняць у працоўных мас гэтыя вялікія заваяванні, ператварыць іх у рабоў. Воляю народу грозны меч пролетарскага правасуддзя спусціўся на гэтых бандытаў шырокай дарогі. Главары троцкісцкай банды знішчаны. Але адсюль не вынікае, што ўжо ўсё зроблена, усе ворагі выкрыты. Бясспрэчна, злейшыя ворагі дзе-ні-дзе, схаваўшыся, маскуючыся, арудуюць, праводзяць сваю шкодніцкую работу.

Толькі на аснове ўздыму ўнутрыпартыйнай работы, добрай пастаноўкі палітычна-масавай работы сярод беспартыйных, разгортвання бальшэвіцкай крытыкі і самакрытыкі, павышэння бальшэвіцкай пільнасці партыйных і непартыйных бальшэвікоў будзе створана абстаноўка, якая забяспечвае выкрыццё і знішчэнне гэтых злейшых ворагаў народу.

Гэтыя бальшэвіцкія якасці асабліва неабходны нам, бальшэвікам, працуючым на граніцы з капіталістычным светам. Трэба мець на ўвазе, што іменна сюды фашысцкія ахранкі будуць, перш за ўсё, накіроўваць сваіх шпіёнаў, дыверсантаў. Вось чаму ад нас, бальшэвікоў пагранічнай рэспублікі, патрабуецца яшчэ паддзесяцераная пільнасць, настарожанасць, рашучае павышэнне якасці ўсёй партыйнай работы.

Бальшэвікі Беларусі разам з новым атрадам партыйных работнікаў, якія вароччаюцца на практычную работу, гэту задачу, пастаўленую Цэнтральным Камітэтам ВКП(б) і вялікім Сталіным, з поспехам выканаюць.

Аб разбазарванні тавараў хлебазакупачнага фонда старшынёй Дзюрдзеўскага сельпо Рэчыцкага раёна

ПАСТАНОВА СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БССР

Совет Народных Камісараў БССР адзначае, што праведзенай групай гандлю СНК БССР праверкай правільнасці скарыстання тавараў хлебазакупачнага фонда ў Рэчыцкім раёне ўстаноўлена, што атрыманая Дзюрдзеўскім сельпо мануфактура для рэалізацыі сярод калгаснікаў калгаса імя Якаўлева, якія прадалі дзяржаве хлеб, не рэалізавана, а частка лепшай мануфактуры старшынёй сельпо Еленічам узята для сябе і па яго распараджэнню адпушчана асобам, якія не прадалі дзяржаве хлеб (старшыні сельсовета Коцуру, начальніку лесаўчастка Кострам), што па сутнасці з'яўляецца злачынным разбазарваннем тавараў хлебазакупачнага фонда.

Совет Народных Камісараў БССР пастанаўляе:

1. Справу аб разбазарванні тавараў хлебазакупачнага фонда старшынёй Дзюрдзеўскага сельпо Рэчыцкага раёна Еленічам перадаць следчым органам для прыцягнення віноўных да адказнасці.

2. Указаць старшыні Рэчыцкага райсаюза т. Карпенка на адсутнасць з яго боку кантролю за хуткім прасоўваннем і правільнай рэалізацыяй тавараў хлебазакупачнага фонда.

3. Абавязаць БКС і старшынь акрраймспажыўсаюзаў арганізаваць і правесці суцэльную праверку правільнасці атаварвання хлебаздаўцоў з тым, каб канчаткова знішчыць факты разбазарвання тавараў хлебазакупачнага фонда і праз месяц прадставіць у СНК БССР матэрыялы праверкі.

Нам. старшыні Совета Народных Камісараў БССР
А. ЛЮБОВІЧ.

Кіраўнік спраў Совета Народных Камісараў БССР
І. ЛУК'ЯНЧЫК.

У прэзідыуме ЦВК Саюза ССР

Новаму атраду слаўных сыноў Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі 27 лютага, на пасяджэнні прэзідыума ЦВК Саюза ССР былі ўручаны ордэны за выдатныя заслугі перад краінай.

Да старшынствуючага тав. Г. І. Петроўскага падходзяць баявыя камандзіры Чырвонай Арміі: старшы лейтэнант Рычагоў, палкоўнік Туржанскі, лейтэнант Чэрных, маёр Шахт. Яны ўзнагароджаны за ўзорнае выкананне спецыяльных і цяжэйшых заданняў урада па ўмацаванню абароннай магутнасці Совецкага Саюза і праяўлены ў гэтай справе гераізм. Кожнаму з іх уручаецца грамата аб прысваенні звання Героя Совецкага Саюза і ордэн Леніна.

З гарачай прамовай выступае Герой Совецкага Саюза маёр Шахт. Ад імя сваіх таварышоў ён дае абяцанне партыі, ураду, таварышам Сталіну і Варашылаву — з гонарам бальшэвікоў насіць высокае званне героя Совецкага Саюза.

Затым ордэны атрымліваюць звыш 100 камандзіраў Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі.

У ліку новых ордэнаносцаў — група малодшых камандзіраў Асобай Чырвонасцяжнай Далёкаўсходняй арміі, узнагароджаных за доблесць і геройства пры абароне дзяржаўных граніц Саюза ССР.

Услед за камандзірамі РСЧА ўзнагароды атрымліваюць работнікі авіяцыйнага завода № 22.

Ордэн Чырвонага сцяга ўручаецца А. Г. Трам, узнагароджанаму за доблесць і геройства пры выкананні службовага доўга.

Далей уручаюцца ордэны народнай артыстцы РСФСР В. А. Мічурынай-Самойлавай, кампазітару І. І. Дунаеўскаму, паэту В. І. Лебедзеву-Кумачу.

У цёплай прамове Мічурына-Самойлава дзякуе ўраду за ўзнагароду. Паэт Лебедзеў-Кумач, звяртаючыся да тав. Петроўскага, зачытвае наступны верш:

Да здравствует наша большая страна,
Где общее счастье куется,
Где всюду забота о людях видна,
Страна, где за песню дают ордена,
И каждому вольно поется!

И если враги нам навяжут войну —
Все песни в атаку мы бросим
И станем сурово в шеренгу одну
И сердце свое отдадим за страну,
Чей орден на сердце мы носим.

Пасля ўручэння ордэнаў старшынствуючы Г. І. Петроўскі віншуе ўзнагароджаных.

— Прывітанне вам, дарагія таварышы,— гаворыць ён у заключэнне. Высока трымайце сцяг сацыялізма, ён пераможа ва ўсім свеце!

Усе ўстаюць. У зале грымяць воклічы «Ура» і бурныя воплескі ў гонар партыі, совецкага ўрада і таварыша Сталіна.

(БЕЛТА).

НА СТАХАНАЎСКУЮ ВАРТУ ІМЯ ТАВАРЫША СЕРГО

Перадавыя камандзіры і стаханаўцы вугальнай і металургічнай прамысловасці Данбаса звярнуліся са зваротам да ўсіх камандзіраў, інжынераў і тэхнікаў, да ўсіх рабочых і работніц вугальнай і металургічнай прамысловасці.

Лепшым помнікам жалезнаму наркому таварышу Орджанікідзе, — гаворыцца ў звароце, — любімаму камандарму і палкаводцу натхніцелю вялікай арміі стаханаўцаў будзе выкананне заданняў, пастаўленых тав. Серго перад металургамі і вугальшчыкамі.

Перадавыя камандзіры і стаханаўцы металургічных заводаў і вугальных шахт Данбаса заклікаюць у звароце ўсіх камандзіраў, усіх рабочых вугальнай і металургічнай прамысловасці арганізаваць новы ўздым стаханаўскага руху, новы ўздым сацыялістычнага спаборніцтва і ў самы бліжэйшы час дабіцца поўнага ажыццяўлення задання тав. Орджанікідзе — даць краіне 250.000 тон данецкага вугалю, 60.000 тон сталі і 45.000 тон пракату ў суткі.

— Мы, перадавыя камандзіры і стаханаўцы вугальнага і металургічнага Данбаса, ушаноўваючы слаўную памяць нашага любімага Серго, становімся на стаханаўскую варту яго імя, каб выканаць сваю долю задання. Мы прапануем абвясціць новы орджанікідзенскі заклік камандзіраў і рабочых у рады стаханаўцаў і ўдарнікаў.

Зварот падпісалі 300 камандзіраў і стаханаўцаў Данбаса.

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

Ініцыятыва ў руках рэспубліканцаў

МАДРЫДСКІ ФРОНТ

Ва ўсіх сектарах мадрыдскага фронта працягваюцца ўпартыя баі, у якіх рэспубліканскія войскі паказваюць усё ўзрастаючую вытрымку, несакрушальную волю да актыўнай абароны, уменне не толькі адбіць атакі ворага, але і нанесці яму ўдар, пераходзячы ў контратаку і ў наступленне.

На адным з самых важных участкаў мадрыдскага фронта—на рацэ Хараме — на працягу апошніх шасці дзён ініцыятыва ні на адзін момант не выслізгвала з рук рэспубліканцаў. Рэспубліканскія часці вытрымліваюць тут націск адборных германскіх і італьянскіх часцей. Аб сіле і сур'ёзнасці баёў на гэтым участку можна меркаваць хоць-бы па таму, што за апошнія суткі тут было зроблена каля 5 тыс. гарматных стрэлаў — лічба велмі буйная па маштабах ідучых тут ваенных аперацый.

Паспяховыя дзеянні рэспубліканскіх войск прымусілі мяцежнікаў падцягнуць падмацаванне. Пасля атрымання падмацаванняў мяцежнікі прабавалі перайсці ў контрнаступленне ў раёне Сан Марцін дэ ла Вега і Мората (на паўднёвы ўсход ад Мадрыда). Урадавыя войскі, спачатку адступаўшыя да падножжа халма Пінгарон, затым стрымалі націск ворага і поўнасцю прыпынілі яго наступленне. Праз некалькі гадзін рэспубліканскія войскі самі перайшлі ў наступленне.

Не гледзячы на тое, што раён ваенных дзеянняў размешчан у непасрэднай блізасці ад Валенсійскай дарогі, мяцежнікам з-за ўпартага і ўмелага супраціўлення рэспубліканцаў не ўдаецца да гэтага часу заняць хоць-бы адзін участак гэтай дарогі.

Няўдачы мяцежнікаў у гэтым сектары мадрыдскага фронта прымушаюць іх развіваць актыўнасць і ў іншых сектарах з мэтай адцягнуць увагу і сілы рэспубліканцаў. Але і на ўсіх астатніх участках гэтага фронта мяцежнікі церпяць няўдачы. На ўсім працяжэнні лініі фронта ў заходнім сектары — ад Універсітэцкага гарадка і да Французскага маста — рэспубліканцы дабіліся мясцовых поспехаў.

Асаблівa варта адзначыць ваенныя аперацыі, якія праводзяцца рэспубліканскімі войскамі ў правінцыі Авіла, на паўночны захад ад Мадрыда. Тут рэспубліканцы з боем прасоўваюцца наперад, у напрамку к Навальпералю. На гэтым участку, як вядома, сканцэнтраваны часці пад камандаваннем генерала Мола, якія адзін час прадназначаліся для чарговага «ўдару на Мадрыд». Навальпераль размешчан паміж Авілай (пункт, дзе ў свой час знаходзіўся штаб мяцежнікаў, які кіраваў наступленнем на Мадрыд) і Эскарыялам, вакол якога знаходзяцца пункты сканцэнтравання сіл мяцежнікаў. Паспяховыя дзеянні рэспубліканцаў у гэтым раёне могуць паставіць у цяжкае становішча знаходзячыяся тут сілы мяцежнікаў.

ПАЎНОЧНЫ ФРОНТ

БІЛЬБАО (галоўны горад Баскскай аўтаномнай вобласці), 26 лютага. (БЕЛТА). На біскайскім (паўночным) фронце ў сектары Эйбар мяцежнікі, сканцэнтраваўшы буйныя сілы, прабавалі атакаваць рэспубліканскія пазіцыі на схілах гары Каракатэ. Рэспубліканцы адкрылі моцны артылерыйскі агонь. Мяцежнікі панеслі вялікія страты і вымушаны былі адступіць да паселішча Эль Гойбар (на паўночны ўсход ад Эйбара).

На астурыйскім фронце баі за Овіедо (галоўны горад Астурыі) прадаўжаюцца. Рэспубліканцы занялі, у прыватнасці, чыгуначнае дэпо.

ЗАЯВА АЛЬВАРЭС ДЭЛЬ ВАЙО АБ СТАНОВІШЧЫ Ў ІСПАНІІ

ВАЛЕНСІЯ (горад на ўсходнім узбярэжжы Іспаніі, часовая рэзідэнцыя ўрада), 27 лютага. (БЕЛТА). Агенцтва Фабра перадае, што іспанскі міністр замежных спраў Альварэс дэль Вайо зрабіў наступную заяву аб становішчы ў Іспаніі:

«Становішча на франтах значна палепшылася на працягу двух апошніх тыдняў. Пасля падзення Малагі некаторыя колы за граніцай думалі, што рэспубліканская армія не зможа аправіцца ад гэтага ўдару. Затым паследвала наступленне мяцежнікаў у раёне ракі Харамы. На працягу 8 дзён яны праявілі найбольшую актыўнасць за ўвесь час вайны, даўшы нам адчуць наяўнасць 60 тысяч германскіх і італьянскіх салдат. Мы ведаем цяпер, што гэта наступленне меўшае мэтай ізаляваць Мадрыд і дабіцца яго падзення ў рэзультаце вычарпання яго рэсурсаў было старанна падрыхтавана германскім штабам у Бургосе. Гэта наступленне пацярпела поўнае паражэнне. Урадавыя войскі ў апошнія тры дні ўзялі ў свае рукі ініцыятыву на харамскім фронце.

Значныя поспехі дасягнуты і ў Овіедо. На біскайскім фронце пачата наступленне. Рэспубліканская армія поўна сіл, і, значыць, я веру ў будучае і зусім аптымістычна настроен у адносінах зыходу вайны».

Гаворачы аб магчымай працяжнасці вайны, Альварэс дэль Вайо ўказаў, што гэта цалкам залежыць ад дапамогі, якую мяцежнікі атрымліваюць з-за граніцы.

Далей Альварэс дэль Вайо сказаў: «Супрацоўніцтва паміж Каталоніяй, краінай баскаў і астатняй часткай Іспаніі, якая знаходзіцца ў руках рэспубліканскага ўрада, становіцца з кожным днём усё больш цесным. Усё тое, што гавораць аб выбытай совецкай рэспубліцы ў Іспаніі, з'яўляецца суцэльным вымыслам. Іспанія з'яўляецца парламенцкай дэмакратычнай рэспублікай, якая змагаецца за сваю незалежнасць. Дзівосны баявы дух іспанскага народу, які праявіўся ў гэты крытычны перыяд гісторыі Іспаніі, з'яўляецца зарукай перамогі іспанскай дэмакратычнай рэспублікі».

У Барселоне адбыўся кангрэс аб'яднанай соцыялістычнай партыі Каталоніі, у якую ўваходзяць соцыялісты і комуністы. НА ЗДЫМКУ: прэзідыум кангрэса ў часе выканання «Інтэрнацыянала». (СФ).

ЗАЯВА ТАВАРЫША МАЙСКАГА

ЛОНДАН (сталіца Англіі), 27 лютага. (БЕЛТА). Як паведамляе агенцтва Рэйтэр, 26 лютага на ранішнім пасяджэнні падкамісіі пры старшыні міжнароднага камітэта па неўмяшанню ў справы Іспаніі аднагалосна было вырашана, што кожная дзяржава, якая прымае ўдзел у пагадненні аб неўмяшанні і жадае ўдзельнічаць у морскім кантролі, мае права ўдзельнічаць у гэтым кантролі. Пасля таго, як аднагалосна было дасягнута ў прынцыпе пагадненне аб гэтым праве, прадстаўнік СССР Майскі выступіў з наступнай заявай:

«Калі прынцыпы кантролю абмяркоўваліся ў падкамісіі пры старшыні, прадстаўнік СССР лічыў неабходным настойваць на праве ўсіх прадстаўленых у камітэце дзяржаў — як вялікіх, так і малых, удзельнічаць у морскім кантролі, калі яны таго пажадаюць. Ён абараняў гэты прынцып раўнапраўя з тым большай энергіяй, што прадстаўнікі Германіі і Італіі ў падкамісіі дабіваліся зрабіць удзел у морскім кантролі прывілеяй толькі нямногіх краін, і адхіліць ад удзелу ў кантролі нават Совецкі Саюз.

Цяпер, калі, не гледзячы на гэтыя спробы, падкамісія канчаткова прызнала права Совецкага Саюза ўдзельнічаць у морскім кантролі, я атрымаў ад майго ўрада інструкцыі заявіць, што ў сучасны момант ён не мае намеру фактычна скарыстаць сваё права, паколькі ён не зацікаўлен ні ў палітычных, ні ў якіх-небудзь іншых адносінах у прысутнасці сваіх морскіх сіл у Міжземным моры ці Атлантычным акіяне на вялікай адлегласці ад іх уласных морскіх баз.

У адпаведнасці з гэтымі інструкцыямі я прапаную, каб кантроль над зонай, назначанай для совецкага флота, а іменна ў Біскайскім заліве, быў даручан Англіі ці Францыі».

ПАСЯДЖЭННЕ ПАДКАМІСІІ МІЖНАРОДНАГА КАМІТЭТА ПА НЕЎМЯШАННЮ Ў СПРАВЫ ІСПАНІІ

ЛОНДАН (сталіца Англіі), 26 лютага. (БЕЛТА). На ўчарашнім пасяджэнні падкамісіі міжнароднага камітэта па неўмяшанню ў справы Іспаніі абмяркоўваліся два пытанні: аб кантролі на сухаземных граніцах Іспаніі і аб фінансах камітэта. Пасля доўгіх спрэчак рашэнне пытання аб кантролі было адкладзена да наступнага пасяджэння падкамісіі.

Другім пытаннем, выклікаўшым жывы абмен думак, было пытанне аб фінансах камітэта.

Кошт выпрацаванага камітэтам плана кантролю (не лічачы ўтрымання морскіх патрулёў) вызначаецца, прыкладна, у 900 тыс. фунтаў стэрлінгаў у год. План прадугледжвае размеркаванне гэтай сумы паміж усімі ўдзельнікамі камітэта ў наступнай прапорцыі: 5 вялікіх дзяржаў (Англія, Францыя, СССР, Германія і Італія) уносяць па 16 проц. кожная, а астатнія 20 проц. размяркоўваюцца паміж 22 іншымі членамі камітэта, у адпаведнасці з размерамі іх узносаў у Лігу нацый. Пераважная большасць удзельнікаў камітэта ўжо даўно адказала згодай на прапанову плаціць сваю частку ў касу камітэта.

Аднак, як паведамлялася ўжо, Германія заявіла, што яна не здольна плаціць сваю долю ў сусветнай валюце, і гэта пытанне да гэтага часу вісіць у паветры.

Аўстрыя, Румынія і Албанія наогул адмовіліся што-небудзь плаціць у камітэт, спасылаючыся на катастрафічнае становішча сваіх фінансаў. А цяпер нечакана «абанкруцілася» Польшча.

Месяцы два таму назад польскі ўрад паведаміў камітэт, што ён гатоў уносіць у яго касу належачыя з яго 2,5 проц., што складае, прыкладна, 23 тыс. фунтаў стэрлінгаў. Некалькі дзён назад ад польскага ўрада было атрымана новае пісьмо, у якім яно заявіла, што ў сілу «бюджэтных меркаванняў» не лічыць наогул магчымым плаціць што-небудзь у камітэт. Англійскі, шведскі і французскі дэлегаты выказалі вялікі жаль па поваду такіх паводзін урада Польшчы, а прадстаўнік СССР тав. Майскі выказаў вялікае здзіўленне па поваду таго, што варшаўскі ўрад палічыў магчымым з такой лёгкасцю парушыць данае ім абавязацельства. Ён прапанаваў старшыні камітэта звярнуцца да польскага ўрада з просьбай перагледзець сваё рашэнне. Прапанова тав. Майскага была прынята.

Міжнародная хроніка

⊙ Чэхаславацкая палата дэпутатаў ухваліла пераважнай большасцю галасоў урадавы законапраект аб прадастаўленні міністру нацыянальнай абароны права неабмежавана расшыраць гадавы кантынгент прызыўнікоў. Супроць законапраекта галасавалі дэпутаты фашысцкай партыі судэцкіх немцаў (партыя Генлейна). Комуністычны дэпутат Копецкі заявіў, што комуністы ўхваляюць законапраект, паколькі ён з'яўляецца дэманстрацыяй супроць фашысцкай Германіі.

⊙ У Тамерфорсе (Фінляндыя) адбылося афіцыяльнае адкрыццё авіяцыйнага завода. На адкрыцці прысутнічалі члены фінляндскага ўрада, прадстаўнікі арміі і інш. Завод абсталёван па апошняму слову тэхнікі, якая дае магчымасць рабіць усе дэталі самалётаў.

⊙ У венгерскім горадзе Эгер 4 рабочых за арганізацыю вулічнага сходу ў абарону іспанскага народу прыгавораны да зняволення ў турме на тэрміны да 4 месяцаў.

⊙ З Гельсінгфорса (сталіца Фінляндыі) на параходзе «Вегаан» адпраўлена першая пасылка фінляндскіх працоўных дзецям рэспубліканскай Іспаніі — 24 тыс. банак згушчонага малака. Малако закуплена на сродкі, сабраныя сярод рабочых.

⊙ 26 лютага на трэцім міжнародным конкурсе піяністаў імя Шопена ў Варшаве (сталіца Польшчы) выступіў малады піяніст Якаў Зак (СССР).

Выступленне Якава Зака з'явілася сапраўдным трыумфам совецкага музыкальнага мастацтва. Пасля выступлення Зака яму была наладжана бурная авацыя.

На агульную думку, Зак заваяваў сабе права на адно з першых месц у конкурсе.

⊙ У звязку з замахам на італьянскага віцэ-караля ў Абісініі Грацыяні, у Адыс-Абебе (сталіца Абісініі) і ва ўсіх раёнах, што прылягаюць да сталіцы абвешчана надзвычайнае становішча. Лік расстраляных абісінцаў дасягнуў 1.400 чалавек. Італьянскае агенцтва Стэфані паведамляе, што абісінскі рас Дэста захвачан ў палон італьянскімі войскамі ў раёне азёр і расстралян.

⊙ Камісарыят прапаганды Каталонскага ўрада (урада Каталонскай аўтаномнай вобласці ў Іспаніі) паведамляе, што ў апошнія дні чатыры італьянскія радыёстанцыі сталі перадаваць фашысцкую прапаганду на каталонскай мове. Камісарыят заяўляе, што «гэта прапаганда, кантралюемая італьянскім урадам, з'яўляецца новым доказам прамога ўмяшання Італіі ў іспанскія справы».

⊙ Каманда англійскага парахода «Лінрыя», які павінен быў узяць груз селітры ў парту Хопуэл (ЗША) для іспанскіх мяцежнікаў, адмовілася ад пагрузкі і абвясціла забастоўку.

НАДЗВЫЧАЙНЫ XII УСЕБЕЛАРУСКІ З'ЕЗД СОВЕТАЎ

Спрэчкі па дакладу аб праекце Канстытуцыі БССР*)

ПРАМОВА т. ЛАСТОЎСКАГА

(Пастаянны прадстаўнік БССР пры саюзным урадзе)

Артыкул 8 праекта Канстытуцыі БССР гаворыць аб тым, што: «зямля, якая займаецца калгасамі, замацоўваецца за імі ў бясплатнае і бестэрміновае карыстанне, г. зн. навечна». А трэба-ж успомніць, што да вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі багацеі і князі ўладалі 2/3 зямельнай плошчы цяперашняй тэрыторыі Беларусі, і толькі 1/3 выпадала на долю сялянства. Адзін князь Віттэнштэйн уладаў звыш 700 тыс. дзесяцін зямлі, Радзівіл — 150 тыс., Патоцкі — 120 тыс. дзесяцін і інш.

Гэта справа даўно мінулых дзён праўда, дзён, якія не так скора забываюцца ў жыцці.

Возьмем цяперашнюю рэчаіснасць Заходняй Беларусі. Там сяляне пазбаўляюцца мізэрных кавалачкаў зямлі, якія разам з іх хатамі і жывёлай аддаюцца вартавым сабакам польскага фашызма — асаднікам.

Няма чаго і гаварыць аб культуры Заходняй Беларусі. Яе няма. Польскі фашызм праследуе беларускую мову, закрыты беларускія школы, разгромлены і разагнаны ўсе культурныя аб'яднанні беларусаў. А ў нас у Совецкай Беларусі вучыцца ў школах ўся дзетвара на сваёй роднай мове.

Толькі ў рэзультаце ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі Беларуская рэспубліка выйшла ў рады перадавых рэспублік і заслужыла ордэн Леніна. З гушчы народу выраслі новыя, выдатныя людзі, якімі ганарыцца ўся Беларусь.

У адной сельскай гаспадарцы ў нас працуе каля 8 дзесяткаў ордэнаносцаў і звыш трох дзесяткаў у прамысловасці і на транспарце.

Зараз па беларускіх гарадах і калгасах ўсё часцей і часцей спяваюцца новыя вясёлыя песні:

«Мы ідзём дарогай новай
З песняй званчэй сталі,
Нас вядзе да перамогі
Наш вялікі Сталін».

Беларускі народ, які перажыў усе жахі імперыялістычнай вайны, усе зверствы нямецкіх і польскіх акупантаў, народ, які ў рэзультаце Кастрычніцкай рэвалюцыі атрымаў шчаслівае і радаснае жыццё, — гэты народ, ад старога да малога, прасякнут выключнай адданасцю нашай радзіме, вялікаму Сталіну. (Апладысменты).

Працоўныя Совецкай Беларусі разам з усімі працоўнымі нашага вялікага Совецкага Саюза ні на адну мінуту не забываюць аб вялікай небяспецы.

Але, як ніколі, яны будуць абаранянь сваю Сталінскую Канстытуцыю. Народы Совецкага Саюза моцна ўпэўнены, што яны ніколі і нікому не дазволяць парушыць сваё шчаслівае і радаснае жыццё.

На прадпрыемствах і ў калгасах БССР разгарнулася масавае вывучэнне Канстытуцыі БССР. НА ЗДЫМКУ: група калгаснікаў сельскагаспадарчай арцелі «Чырвонаармеец» Магілёўскага раёна за вывучэннем Канстытуцыі БССР. Фото Лупейка (БСФ).

ПРАМОВА тав. МІЛОНАВА

(Старшыня Цэнтральнага Совета Асоавіяхіма БССР)

Выключны ўздым выклікаў вывучэнне Сталінскай Канстытуцыі СССР і праекта Канстытуцыі БССР, значна павялічыў актыўнасць членаў Асоавіяхіма і ўзняў энтузіязм усіх працоўных у справе авалодання ваеннымі ведамі і ваеннай тэхнікай.

Асоавіяхімаўцы нашай пагранічнай ордэнаноснай рэспублікі заўсёды гатовы сустрэць ворага і даць яму сакрушальны адпор. Яны штодзенна дапамагаюць нашым слаўным пагранічнікам ахоўваць граніцы нашай радзімы і захватваць яе парушальнікаў.

Асоавіяхім Беларусі можа паведаміць З'езду Советаў дзесяткі тысяч імёнаў энтузіястаў абароннай работы, якія авалодваюць без адрыву ад вытворчасці ваеннай справай. У гэтым сказваецца гарачая любоў і бязмежная адданасць працоўных сваёй радзіме, сваёй сацыялістычнай краіне.

Авіяцыя Асоавіяхіма Беларусі заняла ў 1936 годзе трэцяе месца па Саюзу па выкананню свайго плана пры нікчэмным процанце аварыйнасці. (Апладысменты).

Мы амаль скончылі пабудову скораснага самалёта нашай уласнай канструкцыі пад назвай «Беларускі первянец». Гэты самалёт прыме ўдзел у скорасных спаборніцтвах, арганізуемых газетай «Праўда» і Цэнтральным Советам Асоавіяхіма.

Асоавіяхім БССР актыўна ўключыўся ў ажыццяўленне лозунга аб падрыхтоўцы 150 тысяч лётчыкаў. Мы прынялі на сябе канкрэтнае заданне на 1937 год і ў нас ёсць поўная ўпэўненасць, што гэта заданне Асоавіяхім разам з комсамолам выканае.

План падрыхтоўкі варашылаўскіх стралкоў першай ступені ў 1936 годзе мы выканалі на 128 проц., варашылаўскіх стралкоў другой ступені — на 125 проц.

У адказ на заклік маршала Совецкага Саюза — Семёна Міхайлавіча Будзённага аб разгортванні коннага спорта, арганізацыі гурткоў і ваенізаваных канюшняў у калгасах мы ўшчыльную заняліся гэтай справай. На сёнешні дзень па рэспубліцы налічваецца ўжо сотні кавалерыйскіх гурткоў.

Вельмі мала яшчэ мы зрабілі для ліквідацыі процілаветранай і хімічнай непісьменнасці. Праўда, у нас звыш 100 тысяч падрыхтаваных значкістаў «Гатоў да «ППХА», але гэтага-ж мала, іх павінна быць у нас у 1937 годзе не менш мільёна.

Асоавіяхім Беларусі разам з ленінскім комсамолам пад кіраўніцтвам партыі і ўрада, пры дапамозе ўсіх працоўных дасць краіне дзесяткі тысяч бясстрашных лётчыкаў і парашутыстаў, адважных танкістаў, ліхіх варашылаўскіх кавалерыстаў, меткіх варашылаўскіх стралкоў, снайпераў, кулямётчыкаў, зенітчыкаў. Рабоча-Сялянская Чырвоная Армія будзе мець моцны тыл і невычарпальныя рэзервы байцоў, палкіх патрыётаў сваёй радзімы, якія будуць бязлітасна біць ворага на той тэрыторыі, адкуль ён з'явіцца. (Апладысменты).

ПРАМОВА тав. ГІНДЗІНАЙ

(Трактарыстка Крычаўскай МТС)

Яшчэ не так даўно жанчына была зусім цёмнай, непісьменнай, а зараз яна працуе ў совецкіх, партыйных і іншых установах, з'яўляецца членам ўрада, разам з мужчынамі працуе на розных участках сацыялістычнага будаўніцтва.

Вазьму прыклад з сябе. Я была дачкой бедняка. Бывала, куды-небудзь пойдзеш, то кожны табе гаворыць: «Куды ідзеш у непрыгожым адзенні, лепш не хадзі да нас».

У 1930 годзе я ўступіла ў калгас. Другое жыццё пачалося. Я ўжо другі раз у Мэнску на З'ездзе. (Апладысменты). Працуючы ў калгасе, я давала лепшыя паказальнікі ў рабоце і мяне, як перадавую калгасніцу, паслалі вучыцца на курсы трактарыстаў. Правучылася я тры месяцы, скончыла курсы на «выдатна». Працуючы на сацыялістычных палях трактарысткай, я таксама давала добрыя паказальнікі ў рабоце, і мяне, як лепшую трактарыстку, накіравалі вучыцца ў школу брыгадзіраў-камбайнераў. У гэтай школе вучацца 34 жанчыны. Мы абяцаем З'езду Советаў скончыць школу на «выдатна», і быць добрымі брыгадзірамі, механікамі, камбайнерамі. (Апладысменты). Мы будзем змагацца, каб даць краіне 7—8 мільярдаў пудоў хлеба. (Апладысменты).

ПРАМОВА тав. БЕНЕКА

(Нарком земляробства БССР)

Дакумент, які мы з вамі зацвярджаем, аб якім далажыў старшыня Канстытуцыйнай камісіі тав. Галадзед, зацвярджае беларускую дзяржаву, прычым як дзяржаву рабочых і сялян, як сацыялістычную дзяржаву.

Толькі Кастрычніцкая рэвалюцыя, толькі перамога рабочых і сялян пад кіраўніцтвам нашай слаўнай партыі Леніна—Сталіна дала беларускаму народу сваю дзяржаву, дзяржаву сацыялістычную.

Наша калгаснае сялянства, пры выдачы дзяржаўных актаў, атрымала дадаткова 442.692 га зямлі, а ўсё разам зараз калгаснае сялянства Беларусі атрымала і мае 6 млн. 496 тысяч 497 га зямлі.

Асноўная маса зямлі — больш 95 проц. — знаходзіцца ў руках калгаснага сялянства.

Совецкі ўрад у гэтым годзе прадаставіў у распараджэнне калгасаў яшчэ 144,5 тыс. га зямлі з ліквідаваных соўгасаў і з адразаемых зямель соўгасаў.

У гэтым яшчэ лішні раз падкрэслены тыя вялікія клопаты, якія праяўляе наш совецкі ўрад аб калгасным сялянстве.

Таварышы, у рэзультаце перамог рабочага класа Совецкага Саюза, у рэзультаце перамог першай і другой пяцігодак мы маем выключныя поспехі ў нашай сельскай гаспадарцы. Прамысловасць дала нашай сельскай гаспадарцы новыя машыны. Мы зараз у Беларусі маем 7315 трактароў, у тым ліку гусенічных 1450. На палях Беларусі працуюць некалькі тысяч складанейшых машын. У гэтым годзе будуць працаваць 626 камбайнаў 1347 ільноцерабілак. У нас будзе на 80 проц. механізавана апрацоўка ільну. Цяжкая праца, якая падала на жанчыну-сялянку, амаль цалкам будзе механізавана.

У гэтым годзе ўрад Совецкага Саюза зацвердзіў капіталаўкладанні па сельскай гаспадарцы ў 35 мільёнаў рублёў. Доўгатэрміновых крэдытаў для калгасаў адпушчана 32.505 тысяч рублёў, у тым ліку толькі для жывёлагадоўлі 16 мільёнаў рублёў.

Задача заключаецца ў тым, каб гэту вялікую дапамогу дзяржавы выкарыстаць поўнасцю і правільна. Калі мы ўсе гэтыя сродкі рацыянальна і своечасова выкарыстаем, то даб'емся яшчэ большых поспехаў.

У выніку работы нашых калгасаў за 1936 год па барацьбе за ўраджайнасць мы маем 500 калгасаў, звенняў і брыгад, якія далі з га не ніжэй 20 цэнтнераў зерневых культур, 5 цэнтнераў ільну. Прычым ёсць калгасы і звенні, якія даюць і па 25 цэнтнераў зярна і па 6.5 цэнтнераў ільну (калгас імя Сталіна, Горацкага раёна). Трэба ўзяць з іх прыклад.

Я лічу неабходным падкрэсліць тую вялікую сілу, якая расце ў нашых калгасах. Зараз у калгасах ёсць 15 тысяч механізатараў сельскай гаспадаркі, у тым ліку 12500 толькі адных трактарыстаў. Гэта сіла, якая ўмацоўвае абараназдольнасць нашай краіны.

Усім вядома хлусня польскага пана Валеўскага аб цяжкім нібы становішчы польскага насельніцтва ў СССР. Гэта пахабная хлусня можа быць лёгка выкрыта, калі звярнуцца да фактаў.

У нас, у Совецкай Беларусі навучаецца больш 7.000 дзяцей у польскіх школах, а ў Совецкім Саюзе навучаецца іх некалькі дзесяткаў тысяч. У нас кожны можа вучыцца на той мове, на якой ён хоча.

У адной толькі Беларусі было выдана ў 1936 годзе 39.000 тамоў кніг на польскай мове. На 1937 год намечана да выдання 35 назваў кніг агульным тыражом 50.000. Было таксама выдана 14.000 польскіх падручнікаў у 1935 годзе і 18,5 тысяч падручнікаў у 1936 годзе. Як бачыце, усё тое, што гавораць пра нас польскія паны — ўсё гэта пахабная хлусня.

Мы верым, што польскія працоўныя масы даведаюцца ўсё-ж праўду аб нашым Совецкім Саюзе.

Наш Совецкі Саюз моцны. Наша слаўная Чырвоная Армія не па днях, а па гадзінах мацнее. Адзінства народаў Совецкага Саюза таксама ўсё больш і больш узмацняецца. У нас няма нацыянальнай розні. Калі трэба будзе, па закліку вялікага Сталіна, пад кіраўніцтвам нашага слаўнага маршала тав. Варашылава пойдзем абараняць нашу слаўную сацыялістычную радзіму і пераможам.

ПРАМОВА тав. ІВАШКЕВІЧ

(Даярка калгаса імя Калініна, Асвейскага раёна)

Калгаснікі нашага пагранічнага раёна з вялікай радасцю сустрэлі праект Канстытуцыі БССР, які складзен на аснове Сталінскай Канстытуцыі СССР. Калі мяне абралі дэлегатам З'езда, калгаснікі даручылі мне запэўніць Надзвычайны XII Усебеларускі З'езд Советаў, што ў 1937 годзе наш раён, як ніколі, будзе змагацца за большэвіцкі ўраджай.

Сталінская Канстытуцыя і праект Канстытуцыі БССР узнялі дух і бадзёрасць у нашых калгаснікаў. Калгасніцы прасілі мяне перадаць нашым кіраўнікам, што яны (калгасніцы) не толькі будуць працаваць па-стаханаўску на калгасных палях, але калі гэта патрэбуецца, стануць на абарону сваёй свяшчэннай вялікай радзімы — СССР. Мы будзем біць ворага ва ўсякіх абставінах.

Пры царызме нас, жанчын, не лічылі за людзей. Маладыя жанчыны выглядалі старымі. А цяпер наадварот—старыя жанчыны расцвітаюць—адчуваюць сябе маладымі.

Мы жывем пад новым сонцам, якое асвяціла ўвесь свет, ад якога разліваюцца залацістыя праменні па ўсяму зямному шару і імя гэтага сонца—Сталін.

Няхай-жа з гэтай трыбуны данясецца шчырая калгасная падзяка нашаму дарагому вялікаму Сталіну за радаснае, заможнае, культурнае калгаснае жыццё. (Апладысменты).

ПРАМОВА тав. ЖУКОВІЧА

(Старшыня Менскага горсовета)

Велізарнейшыя дасягненні мы маем у сталіцы БССР — Менску. Што з сябе прадстаўляў Менск у мінулым? Гэта быў захудалы, дробна-рамесніцкі, чыноўніцкі горад, у якім налічвалася 1900 рабочых, або 2 проц. да агульнага ліку насельніцтва. Гэта значыць рабочых ва ўсім горадзе было менш, чым мы маем у сучасны момант на адной толькі фабрыцы «Кастрычнік».

А зараз у Менску больш 30 тыс. рабочых, якія працуюць на нашых буйных сацыялістычных прадпрыемствах і будоўлях.

Валавая прадукцыя так званай «прамысловасці» старога дарэвалюцыйнага Менска складала 2.966 тыс. рублёў, а валавая прадукцыя прамысловасці сталіцы БССР за 1936 год складала 314 млн. руб.

Менск да непазнавальнасці змяніў свой твар. Пабудавана вялікая колькасць жылых дамоў, сацыяльна-культурных і адміністрацыйных будынкаў, якія ўпрыгожваюць горад сваёй архітэктурай, асфальтуюцца вуліцы і тратуары. Замест былой дапатопнай конкі мы пабудавалі ў Менску трамвай.

У нешматлікіх гімназіях і вучылішчах старога Менска вучыліся дзеці памешчыкаў, чыноўнікаў і папоў. Пануючыя класы ўсімі мерамі імкнуліся не дапусціць у школы дзяцей рабочых і сялян. У сацыялістычным Менску ў сярэдніх поўных і няпоўных школах навучаецца 28 тыс. шчаслівых совецкіх дзяцей, у тэхнікумах — 7000 і ў вузах — 8000 студэнтаў. Усяго ў Менску навучаецца ў навучальных установах — 43 тыс. чалавек, г. зн. у 9 разоў больш у параўнанні з дарэвалюцыйным часам.

У Менску пабудаваны выдатныя будынкі — Універсітэцкі гарадок, палітэхнічны інстытут. Толькі за апошнія 2 гады пабудавана 12 сталінскіх школ.

У Акадэміі навук БССР, у 17 навукова-даследчых інстытутах Менска выхоўваюцца пралетарскія навуковыя кадры, якія выйшлі з гушчы народу.

Совецкая Сацыялістычная Беларусь і яе сталіца расце і квітнее наперакор разгромленым беларускім нацдэмам, якія на словах дэкларавалі за незалежную беларускую рэспубліку, а на справе прадавалі Беларусь оптам і ўраздроб нямецкім і польскім імперыялістычным рабаўнікам, а потым сталі прамымі платнымі агентамі замежнай контрразведкі.

Мы працуем на мяжы з капіталістычным захадам. Таму мы не на словах, а на справе павінны завастрыць сваю рэвалюцыйную пільнасць, бачыць ворага, пад якой-бы маскай ён ні хаваўся. Нам трэба ўзняць на высокую ступень абаронную работу на фабрыках, на заводах, у калгасах, зрабіць іх непрыступнымі крэпасцямі абароны. Працоўныя Совецкай Беларусі і яе сталіцы ў выпадку нападу ворага будуць змагацца за свае вялікія заваёвы так, як могуць змагацца за свае правы людзі свабоднай шчаслівай краіны сацыялізма, асветленай сонцам Сталінскай Канстытуцыі.

ПРАМОВА тав. СУХАРУЧКІНА

(Старшыня Віцебскага горсовета)

Прыняццем праекта Канстытуцыі БССР мы замацоўваем усе велізарныя заваёвы, якіх дасягнулі ва ўпартай барацьбе за пабудову сацыялізма ў нашай цудоўнай радзіме.

Возьмем адзін з гарадоў БССР — Віцебск. Да рэвалюцыі гэта быў маленькі мяшчанскі гарадок, не маючы ніякай буйнай цэнзавай прамысловасці.

Што мы зараз маем? За перыяд сталінскіх пяцігодак мы пабудавалі 17 новых буйных прадпрыемстваў, такіх прадпрыемстваў, якім могуць пазайздросціць перадавыя капіталістычныя краіны. Мы на гэтых прадпрыемствах разам з чыгуначным транспартам маем каля 50 тыс. працоўных.

За кароткі параўнаўча перыяд мы пабудавалі велізарную сетку новых школ, дзіцячых ясляў і садоў. Гэта дае магчымасць работніцы-маці пакідаць сваё дзіця ў дзіцячых яслях або садзе і спакойна працаваць на вытворчасці.

Мы толькі ў 1936 годзе пабудавалі новыя школы на 3.000 дзяцей, у 1937 годзе мы намячаем пабудаваць такую-ж колькасць. Уводзім у эксплаатацыю новыя яслі і дзіцячыя сады сталінскага будаўніцтва.

Не меншыя поспехі ў нас і ў галіне сельскай гаспадаркі. 97,5 проц. сялянскіх гаспадарак раёна знаходзяцца ў калгасах. Гэта — велізарнейшае дасягненне, якога мы дабіліся пад кіраўніцтвам ЦК КП(б)Б, пад кіраўніцтвам нашага ўрада.

Расце матэрыяльны дабрабыт працоўных мас. Адным з характэрных паказальнікаў гэтага росту з'яўляецца велізарная нараджаемасць і прырост насельніцтва. Я прывяду вам толькі адну лічбу: у нас у Віцебску кожны квартал нараджаецца 1000 новых совецкіх грамадзян.

Усе дасягненні, якіх мы дабіліся, ахоўваюцца верным вартавым СССР — нашай роднай Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміяй, якой кіруе першы маршал Совецкага Саюза тав. Варашылаў, бліжэйшы саратнік таварыша Сталіна. (Апладысменты).

*) Прамовы друкуюцца па скарочаных стэнаграмах.

ПРАМОВА тав. ПАСЮКЕВІЧА

(Начальнік Кіраўніцтва па справах мастацтваў пры СНК БССР)

Да рэвалюцыі на тэрыторыі Беларусі быў адзін-два вандроўных прыватных тэатры і некалькі кіно, у якіх, галоўным чынам, паказвалі дэтэктыўныя і крымінальныя фільмы. Зараз мы маем у БССР 9 дзяржаўных тэатраў, 6 калгасных тэатраў, 3 музыкальных вучылішчы, вышэйшую музыкальную ўстанову — кансерваторыю, мастацкае вучылішча, кіновучылішча.

393 стацыянарныя кіноўстаноўкі, у тым ліку 81 гукавая, працуюць зараз у гарадах і раённых цэнтрах БССР. Апрача таго мы маем 853 аўтакінаперасоўкі, з іх 147 гукавых. Мы маем сваю беларускую кінофабрыку, якая ўжо выпусціла рад каштоўных мастацкіх фільмаў.

У свой час контррэвалюцыйныя нацдэмы імкнуліся адарваць мастацтва ад агульных поспехаў развіцця нашага сацыялістычнага будаўніцтва. Яны хацелі накіраваць мастацтва БССР па буржуазнаму рэсту. Наша партыя большэвікоў і совецкая ўлада разграмілі контррэвалюцыйных нацдэмаў і будуе мастацтва, пралетарскае па зместу і нацыянальнае па форме.

Небывалы росквіт атрымала ў нас народная мастацкая самадзейнасць. Многа талентаў выяўлена ў народзе ва ўсіх галінах мастацтва — у музыцы, песні, танцах. Некаторыя нашы калектывы самадзейнага мастацтва, як заслаўскі жаночы хор, калектыў самадзейнасці гомельскай чыгункі, выступалі ў Крэмлі ў прысутнасці кіраўнікоў партыі і ўрада.

Нічога падобнага няма і не можа быць у капіталістычных краінах. Толькі ў нас, у краіне Сталінскай Канстытуцыі, усе народы свабодна развіваюць сваю культуру, свае творчыя таленты.

Перад мастацтвам БССР стаіць рад адказнейшых задач. Мы павінны стварыць сапраўды каштоўныя, сацыялістычныя мастацкія творы, дастойныя нашай вялікай эпохі. Трэба прама сказаць, што Кіраўніцтва па справах мастацтваў яшчэ як належыць не ўзначаліла барацьбы за вырашэнне гэтых задач і асабліва слаба дапамагае мастацкай самадзейнасці. Рашэннем Соўнаркома зараз створаны Дом народнай творчасці ў БССР, які павінен разгарнуць работу па кіраўніцтву і дапамозе мастацкай самадзейнасці: дзяржаўную філармонію, якая павінна ўключыць у сябе дзяржаўны хор, дзяржаўны сімфанічны аркестр, аркестр народных інструментаў і ансамбль народнай песні і скокаў. Мы павінны рашуча павярнуцца тварам да народнай творчасці.

Подлыя контррэвалюцыйныя агенты фашызма — трацкісцка-зіноўеўскія бандыты разам з правымі адшчапенцамі імкнуліся звярнуць совецкі народ да капіталізма, зноў надзець на яго ярмо эксплаатацыі. Але гэта ім не ўдалося і ніколі не ўдасца. Будзе знішчан усякі, хто паспрабуе перашкодзіць пераможнаму шэствію сацыялізма.

Калі фашысцкія драпежнікі ўздумаюць пайсці на краіну сацыялізма, работнікі мастацтва са зброяй у руках будуць дапамагаць байцам нашай слаўнай Чырвонай Арміі разграміць ворага.

ПРАМОВА тав. ПЛЕШАКОВА

(Ад байцоў паветранага флота Беларускай Ваеннай акругі)

Таварышы, дэлегаты З'езда, байцы паветраных часцей Беларускай Ваеннай акругі шчаслівы далажыць XII З'езду Советаў Беларускай рэспублікі аб тым, што іх баявыя машыны гатовы да дзеяння. (Апладысменты).

Нашы камандзіры, лётчыкі, штурманы, інжынеры, тэхнікі, малодшыя спецыялісты цесна згуртаваны вакол комуністычнай партыі і нашага правадыра таварыша Сталіна. (Апладысменты).

Таварышы, мы ганарымся тым, што наша сацыялістычная радзіма ўзброіла нас сучаснай паветранай тэхнікай, такой тэхнікай, аб якой капіталістычныя краіны і не марылі. Мы маем на сёнешні дзень такія баявыя самалёты, якія перакрываюць усе сусветныя рэкорды. Гэтыя баявыя самалёты дала нам наша сацыялістычная індустрыя. Гэтыя баявыя самалёты ў руках нашых гераічных лётчыкаў, нашай слаўнай Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі стануць на абарону радзімы па першаму закліку нашай партыі і вялікага Сталіна.

Мы, таварышы, не ганарымся і не бразгаем на старонках нашага друку сваёй зброяй. Але мы гаворым аб нашай магутнасці, як аб фактары барацьбы за мір. Мы хочам міру і будзем падтрымліваць мір. Але калі капіталісты справакуюць нас на вайну, то па першаму закліку першага маршала Совецкага Саюза таварыша Варашылава, пад кіраўніцтвам легендарнага героя грамадзянскай вайны камандарма 1 ранга Убарэвіча, нашы паветраныя сілы ва ўзаемадзеянні з механічнымі часцямі, наша гераічная конніца і пяхота знішчуць ворага там, адкуль ён паспрабуе напасці на нашу совецкую сацыялістычную радзіму. (Апладысменты).

ПРАМОВА тав. БЯГУНА

(Старшыня Чырвонаслабодскага райвыканкома)

На тэрыторыі, займаемай Чырвонаслабодскім раёнам, да рэвалюцыі пісьменных было ўсяго толькі каля 5 проц.; на гэтай тэрыторыі ў той час было ўсяго толькі 9 школ, у якіх працавала 18 настаўнікаў і навучалася 520 дзяцей, а астатняя «асвета» дапаўнялася цэрквамі і папамі. Калі сюды яшчэ дадаць урадніка, валаснога пісара і валаснога старшыну, то атрымаецца поўная карціна таго, што называлася тады, з дазволу сказаць, «культурай».

Зараз мы маем на тэрыторыі раёна 42 школы, у тым ліку 11 няпоўных і 2 поўных сярэдніх. У гэтых школах працуюць 187 настаўнікаў пераважна з вышэйшай і сярэдняй асветай, а навучаецца ў гэтых школах 5583 дзяцей. Сюды трэба дадаць яшчэ звыш 1.800 чалавек, якія навучаюцца ў вячэрніх школах.

Таварышы, мы жывем на самай граніцы. Рабочыя і работніцы, калгаснікі і калгасніцы і ўсе працоўныя нашага раёна разам з пагранічнікамі складаюць згуртаваны магутны баявы калектыў, які зорка сочыць за граніцамі, першы сустрэне ворага і аддасць усё жыццё, але не дазволіць ворагу парушыць свяшчэннасць нашых граніц.

Няхай жыве наш вялікі родны таварыш Сталін! (Апладысменты).

ПРАМОВА тав. ЛОЙКА

(Камбайнер Старобінскай МТС)

На калгасных палях БССР працуюць зараз тысячы трактараў, ільнацерабілак, камбайнаў. Уся гэтая магутная тэхніка знаходзіцца ў верных і надзейных руках, мы гэтай тэхнікай авалодалі.

У 1935 годзе сярод трактарыстаў БССР не было ні аднаго чалавека, выпрацаваўшага 1000 га на адзін трактар, а ў 1936 стаханаўскім годзе мы маем сотні трактарыстаў, выпрацаваўшых на трактар «ХТЗ» 1000—1500 га.

Гэтыя дасягненні мы не лічым канчатковымі. У 1937 годзе мы ставім сваёй мэтай дабіцца выпрацоўкі на кожны трактар 1500—1600 га.

Таварышы, мы яскрава ўяўляем сабе, што мы жывем і працуем на рубяжы з капіталістычным светам. Мы ведаем — фашысты рыхтуюць вайну супроць нас. Дазвольце запэўніць З'езд, што ў патрэбны момант па закліку нашай партыі, нашага ўрада і першага маршала Совецкага Саюза Клімента Ефрэмавіча Варашылава мы гатовы перасесці з камбайна на танк, на самалёт і біць ворага на яго тэрыторыі.

Няхай жыве вялікі правадыр і друг народаў, творац Канстытуцыі СССР—таварыш Сталін! (Апладысменты).

УСЕБЕЛАРУСКАЯ НАРАДА ПА БУДАЎНІЦТВУ Ў КАЛГАСАХ

Пасля двухдзённай работы закончылася Ўсебеларуская нарада па будаўніцтву ў калгасах. Стаханаўцы-будаўнікі, брыгадзіры калгасных будаўнічых брыгад, раённыя тэхнікі дзяліліся вопытам сваёй работы ў мінулым і планамі на бягучы год.

На аснове арганізацыйнага і гаспадарчага ўмацавання калгасаў, росту культурных запатрабаванняў мас калгаснікаў, развіцця сацыялістычнай жывёлагадоўлі ў калгасах рэспублікі бурна развіваецца будаўніцтва. Цікавыя факты і лічбы па гэтаму пытанню прыводзілі ў сваіх выступленнях як прадстаўнікі з месц, так і работнікі Наркамзема тт. Грыневіч і Шакура. У 1936 годзе пабудавана памяшканняў для буйнай рагатай жывёлы на 141.500 месц, для свіней на 90.000 месц. Гэта дало магчымасць у стойлавы перыяд 1936-37 года размясціць у тыпавых будынках 67,8 проц. калгаснай буйнай рагатай жывёлы і 56,5 проц. свіней. У мінулым годзе 70 жывёлагадоўчых ферм атрымалі электрычнае асвятленне. 60 ферм забяспечаны вадой з буравых калодзежаў.

Яшчэ больш шырокі размах набывае будаўніцтва ў калгасах у бягучым годзе. Па плану намечана пабудаваць памяшканняў для жывёлы (кароўнікі, свінарнікі, аўчарні і канюшні) больш, чым на 250 тыс. галоў. Вялікая работа павінна быць праведзена па механізацыі падачы вады і кармоў на фермы. У 20 гаспадарках будзе ўведзена аўтаматычнае паенне, у 20 фермах — электрычнае даенне. Будзе выкапана 120 буравых калодзежаў.

Шырока разгорнецца будаўніцтва гумнаў, ільнасушылак, ільнатрапальных пунктаў, зернасушылак, гноехавальняў, сіласных ям і інш.

Выступаўшыя работнікі з месц патрабавалі ад Наркамзема і райвыканкомаў палепшыць арганізацыйнае і тэхнічнае кіраўніцтва будаўніцтвам у калгасах.

Раённы тэхнік т. Чыгуеўскі (Рэчыца) расказаў на нарадзе аб вопыце калгасаў па замене лесу іншымі, у прыватнасці агнетрывалымі, будаўнічымі матэрыяламі.

Начальнік будаўнічага сектара Наркамзема Саюза т. Васін паставіў перад будаўнікамі, як асноўную задачу, палепшанне якасці калгаснага будаўніцтва.

Удзельнікі нарады звярнуліся з пісьмом да ўсіх работнікаў калгаснага будаўніцтва Савецкага Саюза, у якім прапануюць арганізаваць сацыялістычнае спаборніцтва на паспяховае выкананне плана будаўніцтва ў калгасах у 1937 г. Будаўнікі БССР абавязаліся арганізаваць тэхнічную вучобу будаўнікоў-калгаснікаў і падрыхтаваць 10 майстраў высокаякаснага калгаснага будаўніцтва. (БЕЛТА).

НОВАЯ МАСЛІЧНАЯ КУЛЬТУРА БССР

Дацэнту кафедры гароднінцтва Беларускага сельскагаспадарчага інстытута Грыдзіну пасля чатырохгадовай навукова-даследчай работы на вопытным полі ў Горках удалося атрымаць добры ўраджай і насенне новай у БССР культуры — голанасеннай тыквы.

Голанасенная тыква па сваіх гаспадарчых адзнаках падобна на звычайную сталовую хуткаспелую тыкву. Асаблівасць новай культуры ў тым, што насенне яе зусім без абалонкі і ўтрымлівае значную колькасць масла — да 44 процантаў. Мясістая частка голанасеннай тыквы можа быць выкарыстана ў якасці сталовага прадукта, а насенне перапрацавана ў расліннае масла і халву.

У бягучым годзе ўвесь запас насення будзе высеяны для рэпрадукцыі. Адначасова вывучаецца агратэхніка новай культуры.

З новымі сіламі на барацьбу за высокі ўраджай

Выпускнікі віцебскай школы павышэння кваліфікацыі работнікаў сельскай гаспадаркі. НА ЗДЫМКУ (злева направа): тт. Лебедзеў А. А., Пасканная Л. Г. і Папкоў Ф. В.

ПРАЦАВАЦЬ І ВУЧЫЦЦА

Віцебская школа павышэння кваліфікацыі калгасных работнікаў — першая ў БССР школа, арганізаваная ЦК КП(б)Б для таго, каб дапамагчы старшыням калгасаў, брыгадзірам і загадчыкам фермаў лепш працаваць і лепш кіраваць сацыялістычнай сельскай гаспадаркай.

Школа ўкамплектавана выключна старшынямі калгасаў, брыгадзірамі, загадчыкамі ферм. Маючы вялікі практычны стаж кіруючай работы, кіраўнікі калгасаў незаўсёды разбіраліся ў агратэхніцы. Школа разам з узняццем палітычнай і агульнай адукацыі, дала кіраўнікам калгасаў неабходныя веды па агразоатэхніцы і арганізацыі вытворчасці ў калгасах.

Школа ставіла сабе задачай — даць некалькі паглыблены мінімум па агразоатэхніцы, пашырана вывучыць сталінскі статут сельскагаспадарчай арцелі, навучыць курсантаў правільна разумець палітыку партыі і ўрада, разбірацца ў пытаннях міжнароднага характару, павысіць агульныя веды і навучыць арыфметыцы. Школа гэтую задачу выканала з поспехам.

Справа саміх курсантаў, прыехаўшы ў калгасы, перанесці веды, атрыманыя ў школе, на калгасную вытворчасць, працаваць і вучыцца, каб з поспехам выканаць указанне роднага Сталіна аб штогодняй вытворчасці 7—8 мільярдаў пудоў хлеба.

СМІРНОЎ — дырэктар Віцебскай школы павышэння кваліфікацыі калгасных работнікаў.

ВЫВЕДУ КАЛГАС У ПЕРАДАВЫЯ

Л. Г. Пасканная — старшыня калгаса імя X З'езда Саветаў, Багушэўскага раёна

У 1928 годзе я скончыла 4 класы сямігодкі. З гэтымі ведамі мяне, як лепшую ўдарніцу, абралі старшынёй калгаса. Цяжка было кіраваць гаспадаркай. Навука з кожным годам рухаецца наперад, а я са сваімі ведамі адстала. Палітычных ведаў было ў мяне мала, Сталінскую Канстытуцыю і статут сельскагаспадарчай арцелі чытала некалькі разоў, але з прачытанага мала што разумела, бо была малапісьменнай.

За ўдарную работу ў калгасе мяне паслалі ў віцебскую школу для павышэння кваліфікацыі. За вучобу ўзялася ўдарна і з поспехам выконвала ўсе заданні школы. Я зараз добра ведаю, якую карысць дае правільны севазварот. Са школы я выйшла з адукацыяй не ніжэй як за 6 класаў. Усё гэта дасць мне магчымасць правільна арганізаваць работу і наладзіць працоўную дысцыпліну ў калгасе.

Вярнуўшыся з курсаў, я яшчэ з большай энергіяй вазьмуся за работу і буду змагацца, каб наш калгас сапраўды стаў бальшавіцкім, а калгаснікі заможнымі. Усе сілы прыкладу, каб чым хутчэй і лепш выканаць указанне таварыша Сталіна аб павышэнні ўраджайнасці.

З НОВЫМІ ВЕДАМІ БУДУ ПРАЦАВАЦЬ

А. А. Лебедзеў — старшыня калгаса «Свабода», Асвейскага раёна

Калі мяне пасылалі ў школу, я меў адукацыю за дзве групы. Цяжка было з такімі ведамі 7 год працаваць на пасадзе старшыні калгаса. Як апрацоўваць глебу і якое патрэбна ўносіць угнаенне я навучыўся толькі ў школе. Апрача агульных ведаў па сельскай гаспадарцы, я значна павысіў свой палітычны ўзровень, дэтальна вывучыў усе пункты сталінскага статута сельскагаспадарчай арцелі.

У свой калгас прыеду з новымі ведамі і буду старацца, каб наша сельскагаспадарчая арцель «Свабода» была перадавой ва ўсёй Полацкай акрузе.

СВАЕ ВЕДЫ ПЕРАДАМ КАЛГАСНІКАМ

Ф. В. Папкоў — старшыня калгаса «Чырвоная Полаччына», Ветрынскага раёна

Школа дала мне вельмі многа. Яна перавыхавала мяне, прывіла культурныя звычкі. Агульнаадукацыйны ўзровень у многа разоў павысіўся. Я добра засвоіў палітграмату.

Слухаючы выкладанне агратэхнікі і статута, было вельмі непрыемна, што мы ў калгасе парушалі сталінскі статут, няправільна апрацоўвалі глебу, не так, як трэба, скарыстоўвалі ўгнаенне, ад чаго і атрымоўвалі нізкі ўраджай. Усе веды, атрыманыя ў школе, перадам калгаснікам, каб разам умацоўваць калектыўную гаспадарку.

ЧАМУ ВУЧАЦЬ СЛУЦКІЯ СПРАВЫ

Праверка і абмен партдакументаў у свой час паказалі выключную засмечанасць слуцкай партарганізацыі класава-варожымі антысавецкімі элементамі. Нямала ворагаў было выкрыта і выгнана з радоў партыі. Але пры гэтым партарганізацыя не аказалася на вышыні, не ўсіх ворагаў яна выкрыла, не да канца сарвала з іх маску. Гэта відаць хаця-б з таго, што і пасля абмену партдакументаў з радоў арганізацыі выключана 11 чалавек, сярод іх — 5 трацкістаў.

Той факт, што новыя партдакументы трапілі ў рукі заядлых ворагаў партыі — трацкістаў, не ўзварушыў партарганізацыю, не прымусіў РК КП(б)Б зрабіць належныя палітычныя вывады. Не зрабіў райком ніякіх вывадаў і з працэса над контррэвалюцыйным паралельным трацкісцкім цэнтрам.

Вось асобныя факты. 3 верасня 1936 года па даручэнню РК КП(б)Б член партыі Кажамякін выступае на аб'яднаным партсходзе некалькіх вясковых пярвічных партарганізацый з дакладам аб адбыўшымся працэсе над контррэвалюцыйным, трацкісцка-зіноўеўскім аб'яднаным цэнтрам. Член партыі Смірноў без уважлівых прычын пакідае гэты важнейшы сход. За ім не раз пасылаюць на кватэру. Ён абяцае прыйсці і не прыходзіць. Паводзіны Смірнова правільна былі расцэнены камуністамі, як антыпартыйныя, і зусім законна выклікалі пасцярожанасць. Гэты факт стаў вядомым райкому КП(б)Б, але сакратар РК не знаходзіць патрэбным заняцца гэтым пытаннем. Мінавала больш 5 месяцаў. Што-ж за гэты час зроблена па поваду факта антыпартыйных паводзін камуніста Смірнова? Нічога. Між тым, гэты Смірноў праводзіў актыўную контррэвалюцыйную работу. Ён распаўсюджваў контррэвалюцыйную хлусню аб калгасным будаўніцтве.

Трэба быць палітычнымі сляпцамі, каб не заўважыць гэтага ворага. На жаль, кіраўнікі раённай партарганізацыі гэтага ворага не выкрылі. Загаварылі аб гэтым бальшавіцкай мовай толькі цяпер, на раённай партканферэнцыі.

Гэты факт не адзінкавы. Паўгода таму назад кандыдацкая група Срэднякоўскага сельсовета паставіла пытанне перад райкомамі партыі аб тым, што член партыі Краўчэня быў рэкамендаван у партыю двума трацкістамі, якія зараз выкрыты і выключаны з партыі. Апрача таго, Краўчэня не апраўдвае высокае званне бальшавіка. Кандыдацкая група ў сувязі з гэтым ставіць пад сумненне партыйнасць Краўчэні і просіць райком разгледзець гэту справу. Што-ж зрабіў райком, як ён рэагаваў? Ніяк не рэагаваў. А ўжо прайшло паўгода.

Выключнае прытупленне бальшавіцкай пільнасці ў першую чаргу з'явілася рэзультатам таго, што самакрытыка, якая па ўказанням нашага любімага правадыра таварыша Сталіна ёсць «неад'емная і пастаянна дзейнічаючая зброя ў арсенале бальшавізма, з яго рэвалюцыйным духам», у Слуцкай партарганізацыі амаль зусім адсутнічае. Затое пышным букетам расквітнела падхалімства, угодніцтва.

Кандыдат партыі Рапапорт працаваў старшынёй горсовета. З работай ён не спраўляўся. Гэта бачылі, аб гэтым гаварылі радавыя камуністы і беспартыйныя. Але Рапапорт вялікі майстар наконт падхалімства і ўгодніцтва. Заўсёды ён спяваў хвалебныя гімны «начальству». Лічыўся ён у Кіштымава, Смірнова і інш. кіруючых работнікаў добрым работнікам. Трэба начальству кватэры абсталяваць? Калі ласка, Рапапорт заўсёды гатоў. Патрэбны кветкі, фікусы? Калі ласка. Прадукты? Калі ласка. Паліва? Калі ласка. Ну, а як-жа наконт сродкаў? Рапапорт і тут не губляецца. Грошы-ж у горсовеце па паляпшэнне дабрабыту горада ёсць, дык што сумавац? А начальства ведае вартасць чалавека. Раз чалавек стараецца, як кажуць, працуе не за страх, а за сумленне, то нельга-ж не быць удзячным. Чалавеку можа цяжка, дапамагчы трэба. Нічога, другія пачакаць могуць, а Рапапорту трэба дапамагчы тэрмінова. І яму аказваецца аднаразовая дапамога ў 600 рублёў.

Але энергічны, чулы, далікатны, ыцу-парадасны перад начальствам, Рапапорт становіцца зусім вялым, казённым, грубым і хмурным перад насельніцтвам, якое прыходзіць у горсовет са скаргамі, за даведкамі, парадамі, просьбамі, патрабаваннямі. Рапапорт робіць беззаконне, парушае савецкую Канстытуцыю, незаконна высяляе людзей на вуліцу. Рапапорт занадта многа натварыў, каб без скандалу пакінуць яго надалей працаваць у горсовеце. Толькі пасля гэтага ў лістападзе 1936 года Рапапорта «знімаюць» з работы ў горсовеце і..., пасылаюць яго адказным сакратаром слуцкага райвыканкома.

З падхалімаў назавём яшчэ аднаго. Гэта Сташэнін. Быў ён членам бюро РК па форме і законченым падхалімам па сутнасці. Ніколі ён не выступаў з крытыкай работы сакратара райкома. І не выпадкова. Аказваецца, што Сташэнін, якога ў Слуцку называлі чырвоным партызанам, такавым не быў. Ён хлусіў перад партыяй. У час грамадзянскай вайны ён быў дэзертырам Чырвонай Арміі. Знайшліся, аднак, людзі (мусіць, такія-ж «партызаны»), якія дапамаглі яму ў свой час атрымаць дакументы чырвонага партызана. За Сташэніным лічыцца рад фактаў, якія ставяць пад сумненне яго партыйнасць. Яго са складу райкома выключылі, а далей не пайшлі. Ён нават атрымаў гасцявы білет на райпартканферэнцыю.

Падхалімства, сямейнасць, угодніцтва, якія чужды бальшавізму, звілі сабе гняздо ва многіх звеннях Слуцкай партарганізацыі. Гэтаму гніллю не было абвешчана бязлітаснай барацьбы, і не цяжка здагадацца, як гэта адбілася на баяздольнасці партыйнай арганізацыі.

Што можа быць горш і небяспечней для бальшавікоў, чым адсутнасць штодзённай сувязі з масамі? І ў гэтым важнейшым пытанні не мала прарываў. Слабая сувязь райкома КП(б)Б з пярвічнымі партарганізацыямі, слабая сувязь партыйных і савецкіх арганізацый з беспартыйнымі масамі, добрадушнасць і глухасць, якія праявіліся да сігналаў працоўных, — усё гэта поўна выкарыстоўвалася класавым ворагам і не мала каштавала слуцкай райпартарганізацыі.

У райвыканкоме ляжаць сотні неразгледжаных скаргаў. Член бюро РК КП(б)Б, старшыня РВК т. Адамчук нават не ведае аб змесце гэтых заяў, сігналаў. Калі-б Адамчук прыслухоўваўся да скаргаў, вывучаў-бы людзей, любіў-бы самакрытыку, то ці можна было-б дапусціць такія агідныя факты, што старшынёй Амговіцкага сельсовета да гэтага часу праре прайдзісвет Лемеш. Хто-ж такі гэты Лемеш? У 1933 годзе ён працаваў старшынёй Івана-Гародніцкага сельсовета. За масавыя незаконныя арышты і штрафы яго знімаюць з работы і прысуджаюць на пяць тары гады пазбаўлення волі. У 1934 годзе Лемеш зноў працуе... старшынёй Бараговіцкага сельсовета. Зноў тыя-ж злачынствы, што і раней. Працоўныя асыпаюць райвыканком і пракуратуру скаргамі. Але дарэмна... Яго пераводзяць старшынёй Пакрашэўскага сельсовета. Зноў тая-ж злачынная практыка, зноў незаконныя штрафы і із'яцце маемасці, грубасці, голае адміністраванне. Пасля ўсяго гэтага Лемеша — гэта ўжо ў 1936 годзе — пераводзяць старшынёй Урэцкага сельсовета. Лемеш яшчэ больш распасаўся. Тут і збіенне грамадзян, і незаконныя зборы і штрафы, і прысваенне із'ятай маемасці.

І вось пасля ўсіх гэтых контррэвалюцыйных спраў палітычныя сляпцы з слуцкага райвыканкома пераводзяць Лемеша старшынёй Амговіцкага сельсовета. Карыстаемся тэрмінам «пераводзяць» не выпадкова, бо ніхто ў Амговічах членам сельсовета Лемеша не абіраў. Яго «абіралі» палітычныя сляпцы з райвыканкома, накшталт Адамчука, Рубенчыка, Рапапорта і іншых. Яго абралі таму, што ён прыпаўся па нутру і сакратарам райкома КП(б)Б Кіштымаву і Смірнову...

Летам 1936 года ў райвыканкоме намячаюць прэміраваць Лемеша за... «добрую пастаноўку масавай работы» (??!). Члены партыі абураны, яны патрабуюць ад Адамчука, каб ён, нарэшце, апамятаўся, расказваюць Адамчуку аб злачынствах Лемеша. Але што Адамчуку да сігналаў. Ён старшыня райвыканкома і райвыканкомам прэміруе злачынца, мардабоя Лемеша 600 рублямі за... «добрую пастаноўку масавай работы».

Цяжка, вельмі цяжка паверыць, што ўсё гэта рабілася на вачах райкома і райвыканкома. Але гэта факт.

Палітычныя прарывы Слуцкай партарганізацыі з'явіліся прамым рэзультатам нездавальняючай пастаноўкі партыйнага выхавання і партыйна-масавай работы.

Два месяцы таму назад райком зацвердзіў агітказлектыў, пасля гэтага яго ні разу не збіралі. З агітатарамі не вядуць ніякай работы.

На раённай партканферэнцыі рад камуністаў гаварылі аб стылі работы райкома. Тав. Каршук з Урэцкай партарганізацыі гаворыць:

— Райком не правярае, як выконваюцца яго пастановы. Зрываецца ў нас партыйная вучоба. З жніўня 1936 года па 1 студзеня 1937 года поўнасцю сарваны заняткі па вывучэнню гісторыі партыі. Прапагандыст т. Жалезнякоў прыязджае з Слуцка кіраваць партшколай, зусім не падрыхтаваўшыся. Камуністы да заняткаў не ведаюць, якая тэма чарговых заняткаў. Ніхто не кіруе палітшколамі ў калгасах. Многа камуністаў гаварылі аб зусім слабай сувязі членаў райкома КП(б)Б з пярвічнымі партарганізацыямі. Камуністы з Урэчча зусім справядліва крытыкавалі сакратароў райкома, якія не бываюць у вясковых пярвічных партарганізацыях. Ды што казаць аб вясковых пярвічных партарганізацыях, калі ў самым Слуцку пад носам райкома ў партарганізацыі электрастанцыі з кастрычніка не было партыйных сходаў. Парторгу «не было калі». А райком гэтага не ведае.

Наогул да партсходаў у пярвічных партарганізацыях рыхтуюцца слаба.

Райком, захапляючыся гаспадарчымі пытаннямі, упускаў асноўнае — партыйную работу. Адна лічба аб гэтым з усёй красамоўнасцю гаворыць. З 718 пытанняў, якія за 1936 год і студзень 1937 года былі разгледжаны райкомам, толькі 90 пытанняў адносяцца да ўнутрыпартыйнай работы.

Тав. Жыдкоў ужо каля паўгода працуе першым сакратаром РК КП(б)Б. Ён прышоў у арганізацыю, якая таіла ў сабе ўсе паказаныя прарывы. На жаль, не хапіла ў яго бальшавіцкай празорлівасці і ўмення, каб крута пераключыць партарганізацыю на рэйкі бальшавіцкай самакрытыкі; каб хутка і бязлітасна выкарчаваць усё гнілое, дробнабуржуазнае, што гняздзіцца ў пасобных звеннях партарганізацыі; каб узброіць партыйную арганізацыю не паказной, а бальшавіцкай пільнасцю.

10-я слуцкая раённая партканферэнцыя прайшла пад знакам бальшавіцкай самакрытыкі. «Не памятаем, — гаварылі многія камуністы, — каб у нас так рашуча крытыкавалі, не ўзіраючы на асобы». Дапамог у гэтым партканферэнцыі ЦК КП(б)Б.

Унoў абраны РК КП(б)Б абавязан ліквідаваць усе палітычныя прарывы ў партарганізацыі, перабудаваць стыль партыйнай работы ў адпаведнасці з указаннямі таварыша Сталіна і выхаваць у кожным камуністе бальшавіцкую баяздольнасць, пільнасць і непрымірымасць да класавага ворага, што асабліва важна ва ўмовах пагранічнасці Слуцкага раёна.

І. ШЛЯФЕР.

ВЯЛІКІ СОВЕЦКІ ВУЧОНЫ І ПАТРЫЁТ

(Да гадавіны з дня смерці акадэміка І. П. Паўлава)

Год назад памёр вялікі совецкі вучоны, «старшына фізіёлагаў свету», верны сын свайго народу, палкі патрыёт—акадэмік Іван Пятровіч Паўлаў. Для тых, хто ведаў Івана Пятровіча блізка, яго смерць з'явілася поўнай нечаканасцю. Усяго толькі за некалькі дзён да смерці ён яшчэ здзіўляў усіх сваім бліскучым астраўм'ем, вастратою мыслі і невычарпальнай жыццёвай энергіяй.

Смерць акадэміка Паўлава з'явілася цяжкім ударам для совецкай навукі, бо з яго імем звязан увесь лёс рускай і совецкай фізіялогіі. Эксперыментальныя прыёмы і цэльны фізіялагічны светапогляд, створаныя паўлаўскай школай, сталі тым кіруючым пачаткам, вакол якога складаліся погляды даследчыкаў стрававальных працэсаў і фізіялогіі галаўнога мозга. Дзесяткі замежных лабараторый, узяўшы за зыходны пункт фізіялагічныя палажэнні акадэміка Паўлава, распрацоўвалі ў сотнях даследванняў як пытанні стрававараэння, так і ў асаблівасці вучэнне аб умоўных рэфлексах.

Каб ацаніць ролю акадэміка Паўлава ў совецкай навуцы, дастаткова ўказаць, што няма ні адной лабараторыі ў нашым Саюзе, якая так альбо інакш не кіравалася-б ідэямі, вышаўшымі з лабараторыі Паўлава. Большая частка фізіялагічных кафедраў вышэйшых навучальных устаноў Саюза занята яго непасрэднымі вучнямі. Уплыў акадэміка Паўлава распаўсюджваўся не толькі на тых яго супрацоўнікаў, якія працавалі з ім непасрэдна: дзякуючы сваім выключным даследванням Іван Пятровіч уцягнуў у арбіту сваёй творчай дзейнасці велізарную колькасць лабараторый як совецкіх, так і замежных.

Усё сваё творчае жыццё акадэмік Паўлаў не пераставаў думаць аб адшуканні ўнутраных механізмаў жыццёвых працэсаў. Яго схільнасць да іх вывучэння сказалася ў асабліва падкрэсленай сімпатыі да фізіялогіі нервовай сістэмы. Як паказалі далейшыя даследванні вучняў акадэміка Паўлава, нервовая сістэма арганізуе не толькі працэсы нармальнага арганізма: развіццё хвароб знаходзіцца таксама пад яе пастаянным кантролем.

Ужо ў ранніх студэнцкія гады Іван Пятровіч з асаблівай дасканаласцю даследваў нервовыя механізмы, кіруючыя аддзяленнем стрававальных сокаў. Гэта схільнасць да праблем стрававараэння не пакідала вучонага да самага пачатку XX стагоддзя. Многа было ім зроблена на гэтым шляху. Дастаткова ўказаць, што яго метад так званай «паўлаўскай фістулы» дазволіў яму ў прыродных умовах у здаровай жывёліны вывучыць працэсы, працякаючыя ў любым участку кішэчнага тракту. У выніку шматлікія рэзультаты даследчай работы акадэміка Паўлава і яго вучняў атрымалі шырокае практычнае прымяненне і ў чалавечым жыцці. Каму не вядомы натуральны страўнікавы сок, атрымліваемы па метаду Паўлава і прымяняемы пры захворваннях страўніка. Каму не вядомы апетытны страўнікавы сок, для атрымання якога амерыканцы ўхітрыліся вынайсці спецыяльную гумавую жвачку?

Цяжка пералічыць усе тыя галіны клінічнай практыкі, у якіх паўлаўскі геній смутнае і агульнае ўяўленне аб фізіялагічных працэсах ператварыў у навукова-абгрунтаваныя погляды. Іменна за гэтыя работы па вывучэнню пытанняў стрававараэння Паўлаву ў 1904 годзе была прысуджана Нобэлеўская прэмія. Але асаблівага росквіту яго геній дасягнуў у вывучэнні фізіялагічнай вышэйшай нервовай дзейнасці, якой ён прысвяціў апошнія 36 год свайго жыцця. Для таго, каб ацаніць тую рэвалюцыю, якую зрабіў Паўлаў уваядзеннем у навуку метадаў умоўных рэфлексаў, трэба ўлічыць, што да пачатку XX стагоддзя навуковыя даныя аб фізіялогіі кары галаўнога мозга былі вельмі мізэрныя. У гэтай галіне фізіялогіі моцна звіў сабе гняздо ідэалізм, і там, дзе гутарка павінна была ісці аб нервовых з'явішчах, усё зводзілася да асаблівасцей «псіхічнага жыцця». Прынцып «душы», адрозненай ад «цела», перарос XIX стагоддзе і амаль без змен дайшоў да пачатку XX стагоддзя.

Першы моцны ўдар па гэтых ідэалістычных поглядах у адносінах работы галаўнога мозга нанёс яшчэ бацька рускай фізіялогіі Іван Міхайлавіч Сечонаў, які па праву лічыцца духоўным бацькам усёй паўлаўскай канцэпцыі. Але гэтыя ўяўленні былі яшчэ занадта агульныя і не былі ўзброены тым магутным метадам, які ўвёў у навуку акадэмік Паўлаў. **Выказаўшы думку, што кара галаўнога мозга, якая раней лічылася органам «душы», працуе па пэўных матэрыяльных законамернасцях — умоўных рэфлексах, Паўлаў зрабіў цэлую рэвалюцыю ў розумах сваіх сучаснікаў.** Выказаная ім думка не асталася толькі агульнай ідэяй: яна была падмацавана метадам, які хутка распаўсюдзіў свой уплыў на розумы найбольш прагрэсіўных вучоных. Далейшы поспех вучэння Паўлава аб умоўных рэфлексах служыць лепшым паказальнікам жыццёвай неабходнасці гэтага вучэння.

Год за 10 да смерці акадэміка Паўлава вучэнне аб умоўных рэфлексах атрымала такую моцную тэарэтычную аснову, што ўжо можна было пачаць прымяненне яго асноўных палажэнняў у клінічнай практыцы. І мы бачым, як Паўлаў арганізуе пры сваёй лабараторыі нервовую і псіхіятрычную клінікі і крок за крокам з фізіялагічным аналізам уваходзіць у тыя галіны, якія раней лічыліся недаступнымі для разумення. Ён робіць спробу правесці фізіялагічны аналіз цэлага раду нервовых захворванняў, і ў некаторых выпадках гэты аналіз прыводзіць да канкрэтных прапаноў лячэбных мерапрыемстваў, якія і развіваюцца ў даны момант яго вучнямі (лячэнне сном, лячэнне бромам). Уплыў вучэння аб умоўных рэфлексах сказаўся не толькі на лячэбнай практыцы. Асноўныя рэзультаты гэтага вучэння з вялікім поспехам прымяняюцца і ў педагогіцы. Для вывучэння спадчынных уласцівасцей нервовай сістэмы і ўплыву на іх знешняга асяроддзя Паўлаў стварыў вядомую ўсяму свету лабараторыю ў Колтушах (зараз Паўлава).

Характарыстыка акадэміка І. П. Паўлава была-б далёка няпоўнай, калі-б мы далі тут толькі ацэнку яго навуковых дасягненняў. Паўлаў, як настаўнік, як кіраўнік соцэнь совецкіх фізіёлагаў і як грамадзянін Совецкага Саюза — заслугоўвае не меншай увагі. Яго ўплыў на вучняў быў здзіўляючым. Дастаткова было хоць-бы крыху наблізіцца да паўлаўскага рабочага калектыва, каб уплыў таленавітага кіраўніцтва вялікага вучонага назаўсёды пакінуў след ва ўсёй далейшай рабоце. Жывы, бадзёры, поўны астраўм'я, Іван Пятровіч заўсёды з'яўляўся сярод вучняў, калі была неабходна яго дапамога. Спалучаючы ў сабе рэдкую дабрадушнасць і мяккасць з крутым норавам у тых выпадках, калі справа датычыла навуковага эксперымента, ён карыстаўся шчырай любоўю і павагай усіх, каму давялося працаваць пад яго кіраўніцтвам.

Побач з велізарнай канцэнтрацыяй увагі на навуковых пытаннях, акадэмік Паўлаў не ўпускаў з поля зроку і пытанняў грамадскага характару. Цікавячыся акружаючымі падзеямі, асабліва пасля рэвалюцыі, ён, аднак, не заўсёды ўяўляў сабе тое, што адбываецца. Гэтым тлумачацца яго наракання на асобныя непаладкі, якія мелі месца ў першыя гады совецкага будаўніцтва. Але гэта не было адлюстраваннем варожых адносін да совецкага ладу. Усе акружаўшыя Паўлава бачылі, што яго настроі праходзячыя, што яны выкліканы непасрэднымі ўражаннямі, што яны не могуць заслаініць яго шчырай і глыбокай любві да сваёй радзімы. І разам з тым, як мацнела совецкая ўлада і ўсё больш моцным станавілася совецкае будаўніцтва, Паўлаў на вачах у сваіх супрацоўнікаў эвалюцыянізаваў у бок поўнай згоды з лініяй развіцця нашай сацыялістычнай бацькаўшчыны.

Часта ў словах Івана Пятровіча чулася захапленне тым або іншым дасягненнем совецкай улады, а яго прызнанне высокага становішча навукі ў совецкай дзяржаве з'яўляецца агульнавядомым. Яго публічныя выступленні яшчэ больш сведчылі аб тым, што ён усё глыбей і глыбей разумеў сэнс і мэты совецкіх мерапрыемстваў. Яго прывітанне злёту стаханаўцаў-гарнякоў Данбаса, поўнае шчырай прыяцельскай цеплыні, паказвае, як ён чула прыслухоўваўся да ўсяго таго, што адбываецца ў нас, у Саюзе.

Аўтару гэтых радкоў не раз прыходзілася гутарыць з Іванам Пятровічам аб поспехах совецкага будаўніцтва. Так, напрыклад, у сувязі з маімі лекцыямі ў Данбасе аб вучэнні Паўлава слухачы аднаго з палацаў культуры пастанавілі выбраць вялікага фізіёлага «ганаровым гарняком» і прыпадпесці яму ў падарунак гарняцкую лямпачку. Гэта была асаблівая адзнака дружбы і пашаны стаханаўцаў Данбаса да геніяльнага вучонага. Трэба было бачыць, з якой зацікаўленасцю і шчырым хваляваннем Іван Пятровіч чытаў гэту пастанову. Доўга распытваў ён аб жыцці гарнякоў. «Абавязкова напішу ім адказ», — сказаў ён з асаблівым узбуджэннем.

Гэта гутарка адбывалася 18 лютага 1936 года. А 27 лютага ён памёр, не паспеўшы на гэты раз адказаць прыяцельскім пісьмом. Яркім паказальнікам яго адносін да нашага сацыялістычнага будаўніцтва служыць таксама выдатнае пісьмо Івана Пятровіча, прысвечанае совецкаму комсамолу. У гэтым пісьме Паўлаў паказаў усю шчырасць сваіх адносін да совецкай радзімы. Яго любоў да радзімы можа служыць узорам для кожнага совецкага грамадзяніна. Яго ніколі не пакідала думка аб тым, што ён працуе для сваёй роднай краіны, для свайго народу, змагаецца за высокі ўзровень совецкай навукі, за тое, каб маладое пакаленне магло ўзяць ад яго ўсе яго дасягненні і развіваць іх далей.

Ні для каго не сакрэт, што Паўлаў, бываючы за граніцай, не раз атрымліваў прапановы астацца там для навуковай работы. Але заўсёды ён адказваў на гэта катэгарычным адмаўленнем. Яго любоў да совецкай краіны, яго палкі патрыятызм, атрымаўшыя яркі адбітак у цэлым радзе яго апошніх выступленняў (асабліва на міжнародным кангрэсе фізіёлагаў і на прыёме ў Соўнаркоме СССР) служаць цяжкім укорам для тых вучоных, якія, забыўшы гонар і сорам, пакідаюць і здраджваюць сваёй радзіме дзеля асабістага часовага камфорту. Так па-здрадніцку паступілі былыя акадэмікі Чычыбабін і Іпацьеў, і гэта назаўсёды пакрыла іх ганьбаю ў вачах совецкіх грамадзян.

Іван Пятровіч Паўлаў быў узорам энтузіяста навуковага даследвання і такім-жа узорам адданага грамадзяніна сваёй сацыялістычнай радзімы. І ўвесь совецкі народ ушаноўвае яго светлую памяць. Іменна таму такой цеплынёй прасякнута пісьмо таварыша Сталіна і Молатава ў сувязі са смерцю Івана Пятровіча яго сям'і. Совецкая краіна клапоціцца аб тым, каб ідэі Паўлава ў навуцы шырока развіваліся і надалей.

Праф. П. АНОХІН.

Линейная калибровочная мишень LRT-BE4-V2

БОИ ПАД ГРЭСКАМ

Ваенна-тактычная гульня моладзі Слуцкага і Грэскага раёнаў

СЛУЦК. (Ад спец. кар. «Звязды»). Гэты знамянальны дзень (24 лютага) для моладзі Слуцкага і Грэскага раёнаў пачаўся вельмі рана. І не дзіва... Моладзь доўга і ўпарта рыхтавалася да першай у БССР вялікай ваенна-тактычнай гульні, рыхтавалася ў баявой абстаноўцы паказаць сваё ўменне валодаць зброяй, тактыкай сучаснага бою, рыхтавалася прадэманстраваць сваю гатоўнасць абараняць нашу шчаслівую радзіму.

Роўна ў 8 гадзін раніцы полк «чырвоных» (моладзь Слуцкага раёна) заняў зыходнае становішча за два кіламетры ад горада ў в. Лучнікі. Ахутаную начным змрокам вёску напоўнілі жыццерадасныя маладзёжныя песні. Шырокая вуліца была запруджана калонамі маладых байцоў. Дзесьці раздавалася каманда — гэта камандзіры прымалі свае падраздзяленні. Палітработнікі з байцамі пачыналі правадзіць гутаркі.

Вось у добра выпраўленай чырвонаармейскай шынелі камсамолка-настаўніца з 5 школы Аляксандра Дуброўская, зараз палітрук 2 роты, 2 батальёна, тлумачыць байцам мэту вучэнняў, як яны павінны адносіцца да насельніцтва, тлумачыць, што кожны баец павінен быць дысцыплінаваным, у гэтым зарука перамогі. Тут-жа яна абыходзіць байцоў і правярае ў кожнага абутак, расказваючы, як трэба правільна абувацца, каб не памуліць ног. Потым Дуброўская праводзіць кароткую нараду з групоргамі. У выніку праведзенай работы палітрука рота выклікае на соцспаборніцтва першую роту, потым трэцюю і за вельмі кароткі час усе падраздзяленні палка былі ахоплены соцыялістычнымі дагаворамі.

Мэту спаборніцтваў выказала ў сваім артыкуле паходная ільічоўка другой роты.

Хутка камандаванню палка «чырвоных» стала вядома, што дзесьці ў раёне Грэска высадзіўся «авіядэсант» «сініх». Акружыць і разграміць дэсант — баявая задача палка. Не марудзячы, камандзір палка т. Патапаў высылае ў разведку ўзвод разведчыкаў на лыжах. Атрымаўшы баявую задачу, разведка хутка рушыцца ў трох напрамках. У напрамку Лучнікі — Боркавічы — Качалава — Хрэнава па Дзюдзева ў разведку ідзе аддзяленне дзяўчат на чале з аддзялённым камандзірам студэнткай педтэхнікума Жэняй Булакоўскай.

У 9 гадз. 30 мін. выступіў галаўны атрад палка. А яшчэ праз паўгадзіны выступіў і ўвесь полк, узброены вінтоўкамі, кулямётамі і гарматамі. Батальёнам палка былі прыданы аддзяленні дружынніц «Чырвонага Крыжа». Шлях да в. Ушаловічы быў спакойны. Калоны рушылі па шасе, гатовыя кожную мінуту разгарнуцца і прыняць бой. Не дайшоўшы в. Ушаловічы, каля пасёлка Малаткова камандаванне палка атрымала першае данясенне разведкі, у якім паведамлялася, што разведчыкі сустрэлі конны раз'езд разведчыкаў «сініх», якіх яны атакавалі і апошнія ўцяклі.

На ваенна-тактычных гульнях моладзі Слуцкага і Грэскага раёнаў. НА ЗДЫМКУ: студэнтка белпедтэхнікума Б. Лазарэвіч у разведцы.

Фото Я. Салавейчыка.

Каля в. Ушаловічы разведка зноў даносіць — разведка «сініх» з ручным кулямётам узята ў палон. Нечакана прагрымелі стрэлы. Гэта ўмоўна 10 штурмавых самалётаў «сініх» зрабілі паветраны налёт. Полк хутка расстрайваецца і байцы падраздзяленнямі маскуюцца пад гумнамі, хатамі і ў садах. Марудзіць не прыходзіцца. Ад галаўнога атрада атрымліваецца данясенне, што атрад разгарнуўся і вядзе бой у раёне вёскі Уланава з перадавымі часцямі «праціўніка».

Не разгортваючыся, галоўныя сілы «чырвоных» зноў працягваюць марш. Дзесьці там, за аснежаным узвышшам, — кулямётны дроб і ружэйная перастрэлка. Зрэдку глуха праграмыхае гармата. Зноў даносіць разведка: галоўныя сілы «сініх» уведзены ў бой. Агонь сканцэнтроўваецца па леваму флангу «чырвоных».

Прыкрываючыся ўзвышшам, вельмі хутка разгортваюцца агнявыя сродкі «чырвоных». Праходзіць мінута, і шпарка пачынаюць страчыць кулямёты. Яшчэ хвіліна, і цяжка грукаюць гарматы. Пад прыкрыццём свайго агню полк быстра разгортвае жывую сілу. Першы батальён атрымлівае задачу наступаць ад вёскі Уланава на вёску Шулякі прама ў лоб праціўніку. Другому батальёну даецца задача абыйсці правы фланг «сініх» з разлікам адрэзаць ім шляхі адыходу на поўнач і сумесна з першым батальёнам знішчыць «ворага» ў раёне в. Шулякі.

Як акінуць вокам аснежанае поле ўсеялася чорнымі кропкамі байцоў. Мінута ад мінуты гэтыя кропкі аддаляюцца ад сцягу. Хутка рушацца і зноў залягаюць, працягваючы бой. Паўтараючы рух байцоў, дакладна робіць перабежкі і 11-гадовы вучань-выдатнік Лёва Тарасаў. Разам са сваім 10-гадовым братам Рувай яны ўвесь час ішлі за калонай. Як іх ні ўгаварвалі вярнуцца дамоў у Слуцк — нічога не дапамагло. У дзяцей найвялікшая цікавасць да гэтай гульні. Яны сваімі вачыма хочуць пабачыць, як трэба ваяваць, каб потым у школе праводзіць такія гульні.

На правым флангу «сініх» паказаўся невялікі дымок. Ён паволі слаўся ўздоўж фронта і хутка ператварыўся ў густую дымавую завесу. «Сінія», адчуўшы абыход свайго правага фланга, прыкрываючыся дымавой завесай, пачалі адыход у раён в. Шулякі і калгаса «Чырвоны маяк», дзе арганізавалі абарону.

Бесперабойна страчаюць кулямёты, узмацняецца гарматны агонь па пярэдняму краю «праціўніка», каб яго загнаць у акопы. Сваім агнём «чырвоныя» знішчаюць вельмі многа агнявых кропак у «сініх». На адлегласці не больш 200 метраў ад фронта «сініх» «чырвоныя» раптам спынілі наступленне, якое працягвалася на два з паловаю кіламетры. У гэтым замаруджанні наступлення не цяжка было здагадацца, што «чырвоныя» накапліваюць сілы для браска ў атаку.

Раптам узвіваюцца дзве чырвоныя сігнальныя ракеты. Поле ажывае пад грамавым «ура». «Чырвоныя» рынуліся ў атаку. Шляхі адступлення «сініх» былі адрэзаны, і яны хутка былі зняты. Вёску Шулякі займаюць «чырвоныя».

Даецца адбой. Ваенна-тактычная гульня скончана. Тут больш няма «сініх». Зараз усе яны чырвоныя без двукоссяў, у іх адзіная задача — умець таксама па-майстэрску адбіваць і граміць сапраўдных ворагаў.

На ваколіцы вёскі сакратар акруговага камітэта партыі тав. Нікіцін адкрывае мітынг, т. Жукаў дае вельмі добрую ацэнку праведзенай гульні, якая была прысвечана дню Чырвонай Арміі і III Усебеларускаму з'езду Асоавіяхіма.

— Гэта добра праведзеная ваенна-тактычная гульня, — гаворыць ён, — паказала, што калі нам прыдзецца разам з вамі выступіць на абарону нашай радзімы — мы разаб'ем ворага раз і назаўсёды на яго-ж тэрыторыі.

Крыкамі «ура» і воклічамі ў гонар партыі Леніна—Сталіна, у гонар вялікага Сталіна больш двух тысяч юнакоў і дзяўчат, прымаўшых удзел у гульні, выказалі сваю баявую гатоўнасць заўсёды пільна стаяць на варце совецкіх граніц.

Н. ВІШНЕЎСКІ.

ЗБОРНІК ДАКУМЕНТАЎ „1917 ГОД НА ЗАХОДНІМ ФРОНЦЕ“

Інстытут гісторыі партыі пры ЦК КП(б)Б рыхтуе да XX-годдзя Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі зборнік дакументаў «1917 год на Заходнім фронце». У зборнік увойдуць дакументы бальшавіцкіх арганізацый на заходнім фронце, пратаколы салдацкіх камітэтаў, рэзалюцыі салдацкіх мітынгаў і сходаў і інш. Многія з гэтых матэрыялаў апублікоўваюцца ўпершыню. У зборнік увойдуць дакументы ад лютага па кастрычнік 1917 г. уключна. Яны пакажуць велізарную работу бальшавікоў па стварэнню партыйных арганізацый на Заходнім фронце, дзейнасць М. В. Фрунзе і А. Ф. Мяснікова, вялікую работу бальшавіцкай партыі сярод салдацкіх мас. Дакументы выкрываюць контррэвалюцыйную ролю эсэраў, бунда, беларускіх нацдэмаў і інш.

Аб'ём зборніка — да 15 друкаваных аркушаў. Ён будзе выдан на беларускай і рускай мовах.

58 НОВЫХ РАДЗІЛЬНЫХ ДАМОЎ, ЯСЛЯЎ І МАЛОЧНЫХ КУХАНЬ

Да міжнароднага комуністычнага жаночага дня — 8 сакавіка ў Магілеве Віцебску, Бабруйску, Полацку і інш. гарадах і раёнах БССР уступяць у эксплаатацыю 58 новых устаноў аховы мацярынства і младзенства — 30 радзільных дамоў на 187 ложкаў, 23 яслі на 1060 ложкаў і 5 малочных кухань. У гэты лік уваходзіць 9 ясляў, пабудаваных у соўгасах. Новы радзільны дом і яслі адкрыюцца ў пасёлку пагранічнай ст. Негарэлае. Ужо закончана пабудова 53 новых будынкаў. На будаўніцтва затрачана каля 8 мільёнаў рублёў.

1000 ГЕКТАРАЎ КАНАТНІКА

На працягу трох год у калгасах Дрысенскага раёна пад наглядам агранома Ярашэўскага праводзіліся пробныя пасевы новай тэхнічнай, вельмі каштоўнай, паўднёвай культуры — канатніка. У мінулым годзе ў калгасе «Чырвоны араты» на розных дзялянках ураджай канатніка быў дасягнут ад 14 да 20,5 цэнтнера валакна з гектара. За прададзенае валакно з гектара калгас выручыў больш 9 тыс. руб.

У гэтым годзе ў калгасах БССР будзе засявацца 1000 гектараў гэтай новай каштоўнай культурай.

З валакна канатніка выпрацоўваецца снопавязальны шпагат, рыбалоўныя сеці, мешкавіна, вяроўкі.

ПАДРЫХТОЎКА ДА 66-й ГАДАВІНЫ ПАРЫЖСКАЙ КОМУНЫ

Па гарадскіх і раённых арганізацыях МОПР пачалася падрыхтоўчая работа па дастойнай сустрэчы 66-й гадавіны Парыжскай комуны — дня МОПР.

У Менску, Гомелі, Бабруйску, Віцебску і іншых гарадах праводзяцца нарады актыва ячэек МОПР, на якіх абмяркоўваюцца канкрэтныя мерапрыемствы па падрыхтоўцы да дня 18 сакавіка.

14 лютага адбылася нарада актыва гарадскіх ячэек МОПР г. Менска, дзе быў заслухан даклад аб міжнародным становішчы і задачах МОПР. Удзельнікі нарады абавязаліся палепшыць інтэрнацыянальна-масавую работу і рэгулярна збіраць членскія ўзносы і шэфгрыўню.

Для прапагандыстаў і агітатараў ЦК МОПР БССР выпускае бюлетэнь, прысвечаны дню МОПР — 18 сакавіка.

ЭЛЬКІНД.

УЗОРНЫЯ ВАГОНЫ МАСКВА—СОЧЫ

Вагонабудаўнічы завод імя Ланцуцкага ў Гомелі атрымаў заданне НКШЗ, выпусціць 80 мяккіх і жорсткіх узорных вагонаў для паяздоў Масква—Сочы. У вагонах ствараецца максімум утульнасці і выгод для пасажыраў — спецыяльная афарбоўка, нікеляваная арматура, вагонныя гадзіннікі, каўры, чахлы, электрычныя лямпы ў кожным купэ, люстры ў прыбіральнях і т. д. Усе вагоны будуць выпушчаны заводам да 1 чэрвеня.

949 ЛАРКОЎ І РАЗВОЗАК ДА ВЕСНАВОЙ СЯЎБЫ

Прэзідыум Белкаапсаюза распрацаваў мерапрыемствы па арганізацыі гандлю ў часе веснавой пасяўной кампаніі. Арганізуюцца 562 ларкі, 151 развозка і 236 разносак. Гэта раздробная сетка павінна быць створана да 25 сакавіка. У райспажывецкіх саюзах 15 раёнаў — Глускім, Сіроцінскім, Брагінскім, Уваравіцкім і інш. будзе наладжан гандаль запаснымі часткамі для машын. Час гандлю ў сельскіх крамах павялічваецца. Сельпо прапанавана арганізаваць дастаўку тавараў на дом па заказах ордэнаносцаў, стаханаўцаў, трактарыстаў, камбайнераў, аграномаў. На ўвесь перыяд падрыхтоўкі і абслугоўвання пасяўной кампаніі да кожнага сельпо прымацоўваюцца адказныя работнікі акруговых і раённых спажывецкіх саюзаў.

ТЭЛУРЫЙ-ЛУНАРЫЙ

Настаўнік фізікі гомельскай школы імя Карла Лібкнехта Д. Струнін зрабіў тэлурый-лунарый вельмі простай канструкцыі. Рух перадаецца ад рукі праз трансмісію. Прыбор дазваляе растлумачыць усе з'явы, звязаныя са становішчам Зямлі адносна Сонца, фазы Луны і прычыны зацмення. Такі прыбор можа самастойна зрабіць кожная школа.

ГАСТРОЛІ ТЭАТРАЎ САЮЗА У БССР

Кіраўніцтва па справах мастацтваў пры СНК БССР зацвердзіла план гастроляй тэатраў СССР у БССР на летні сезон 1937 года. У БССР прыедуць Данбаскі украінскі драматычны тэатр (Сталіно), Цэнтральны тэатр Чырвонай Арміі (Масква), тэатр «МОСПС» (Масква). Украінскі тэатр дасць свае гастролі ў Магілеве, Гомелі і Менску. У рэпертуары Цэнтральнага тэатра Чырвонай Арміі, які пачне сваю работу ў Менску 1 чэрвеня — «Год 19-й» — Прута, «Слава» — Гусева, «Мяшчане», «Васа Жэлезнова» — Горкага. Тэатр «МОСПС» наведае Гомель, Менск, Віцебск і Бабруйск. Усе гэтыя тэатры дадуць звыш 130 пастановак.

ЛЫЖНАЯ ЭСТАФЕТА ШКОЛЬНІКАЎ

Менскі Палац піянераў і акцябрат імя Гікало правёў у гонар 19 гадавіны Чырвонай Арміі гарадскую лыжную эстафету для школьнікаў імя першага маршала СССР тав. Варашылава. У эстафеце прынялі ўдзел 300 школьнікаў. Хлапчукі спаборнічалі на 5 кіламетраў, дзяўчынкі—на 3 кіламетры. Пераможцамі выйшлі каманды школы № 5 імя Дабралюбава (сярод поўных сярэдніх школ) і школа № 15 (сярод няпоўных сярэдніх школ). Абедзве каманды атрымалі пераходныя прызы.

ПАВЕДАМЛЕННЕ

Ніжэйпамянёныя ў спісу выключаныя з партыі ў перыяд абмену партдакументаў былыя члены і кандыдаты партыі выклікаюцца ў г. Менск на выязную тройку парткалегіі Камісіі Партыйнага Кантроля пры ЦК ВКП(б) на 5 сакавіка 1937 года к 10 гадзінам раніцы, у памяшканне КПК (Чырвонаармейская, 18, трэці паверх).

Выключаныя па партарганізацыях:

Міньковскі Фелікс Осіпавіч, Ратнер Гірш Ізраілевіч, Отубайла Аляксандр Грыгоравіч, Фрадкоў Грыгорый Якаўлевіч, Шпакоў Дзмітрый Іванавіч (Дрысенскі раён); Ашэвіч Ісідар Ефімавіч, Сташэнік Канстанцін Нікалаевіч, Шляга Аляксандр Міхайлавіч (Жыткавіцкі раён); Вяцер Герасім Аляксандравіч, Ціханаў Нікалай Нікіціч, Шэвелёў Іван Нікалаевіч (Журавіцкі раён), Гельфанд Ефім Ізраілевіч, Катлінскі Нікалай Васільевіч, Кліцукоў Іван Міхайлавіч, Магідзін Арон Моўшавіч, Аўсяннікаў Кузьма Осіпавіч, Шуліцкая Ніна Маркаўна (Жлобінскі раён), Белан Іван Пятровіч, Ільін Борух Волькавіч (Камарынскі раён); Крывашчокаў Іван Сцяпанавіч, Маркевіч Майсей Міхайлавіч (Капаткевіцкі раён); Хіменка Антон Антонавіч (Копыльскі раён); Лелеба Грыгорый Іванавіч, Сергеенка Мірон Малахавіч (Касцюковіцкі раён), Цішкін Майсей Мартынавіч, Яблонскі Пётр Цітавіч (Чырвонаслабодскі раён); Кузняцоў Іван Ефімавіч, Патапенка Арцём Грыгоравіч (Чырвонапольскі раён); Бужара Іван Фёдаравіч, Барскі Нікалай Паўлавіч (Крычаўскі раён); Асташонак Андрэй Захаравіч, Бабіцкі Самсон Мордухавіч, Батвінік Лазар Нікалаевіч, Бобрык Нікалай Паўлавіч, Грычанік Моўша Мордухавіч, Горскі Іван Наумавіч, Гуляеў Дзмітрый Аляксеевіч, Герасімовіч Іван Андрэевіч, Гельфанд Майсей Ісакавіч, Дубінская Аляксандра Андрэеўна, Каліноўскі Сцяпан Уладзіслававіч, Кумпель Міхаіл Кандрацьевіч, Дубнеўскі Антон Людвігавіч, Місун Леон Усцінавіч, Пашэс Франц Аляксандравіч, Радчанка Марыя Канстанцінаўна, Русецкі Эдмунд Сігізмундавіч, Супрыкаў Васілій Ціханавіч, Улезлаў Андрэй Аляксеевіч, Эцін Міхаіл Гелеравіч (Менск, Кагановіцкі раён); Філіпаў Пётр Філіпавіч (Кіраўскі раён); Кнышык Якаў Архіпавіч, Міронава Ірына Максімаўна (Крупскі раён); Дубенка Іосіф Львовіч, Савіцкі Канстанцін Грыгоравіч (Клічаўскі раён); Дамсон Люцыя Давідаўна, Осіпаў Пётр Парфенавіч, Янкілевіч Рохміль Вульфавіч (Лёзненскі раён).

Адказны рэдактар Д. В. ЮРКОЎ.

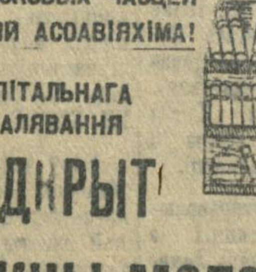

ДА ЎВАГІ ВАЙСКОВЫХ ЧАСЦЕЙ І АРГАНІЗАЦЫЙ АСОАВІЯХІМА!

ПАСЛЯ КАПІТАЛЬНАГА ПЕРААБСТАЛЯВАННЯ

ЗНОЎ АДКРЫТ

ваенна-кніжны магазін КОГІЗ'а

(рог Совецкай і Валадарскага).

У МАГАЗІНЕ ЁСЦЬ вялікі выбар літаратуры:

ВАЕННАЙ, ПАРТЫЙНАЙ, СОЦЫЯЛЬНА-ЭКАНАМІЧНАЙ, | МАСТАЦКАЙ, ТЭХНІЧНАЙ, СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧАЙ, | ПАДРУЧНІКІ для пачатковай і сярэдняй школы і ВАЕННЫЯ ПЛАКАТЫ.

МАГАЗІН АДКРЫТ З 9 ГАДЗІН РАНІЦЫ ДА 5 ГАДЗІН ВЕЧ.

ГАТУНКОВАЕ НАСЕННЕ

ТРАЎ КАНЮШЫНЫ, КОРАНЬПЛОДАЎ, ГАРОДНЫХ КУЛЬТУР І КВЕТАК

ПРАДАЕЦЦА З ЛАРКОЎ, СКЛАДАЎ І БАЗ

ДЗЯРЖСОРТФОНДА

У МЕНСКУ (на рынках — крытым, Чэрвеньскім і пляцы 25 Кастрычніка), у Талачыне, Оршы, Полацку, Негарэлым, Рудзенску, Пухавічах, Бабруйску, Слуцку, Копылі, Рагачове, Магілеве, Бяхынічах, Гомелі, Ветцы, Церахоўцы, Віцебску і Калінкавічах.

ПРОДАЖ насення праводзіцца ўсім па дзяржаўных цэнах.

ЦЭНЫ на насенне паведамляюцца бясплатна па першаму патрабаванню па адрасу: г. Менск, рог Энгельса і Комуністычнай, 18/11, Белканторы Дзяржсортфонда (тэл. 23-681, 22-564)

БЕЛКАНТОРА ДЗЯРЖСОРТФОНДА.

Згодна пастановы прэзідыума Менгорсовета ад 11 лютага 1937 года аб арганізацыі аддзела комунальнай гаспадаркі

ДАВОДЗІЦЦА ДА ВЕДАМА, ШТО

ЖЫЛЛЁВАЕ ЗЯМЕЛЬНАЕ КІРАЎНІЦТВА І КІРАЎНІЦТВА ДАБРАБЫТУ МЕНГОРСОВЕТА

ЛІКВІДУЮЦЦА.

Усе арганізацыі, прадпрыемствы і асобы, маючыя прэтэнзіі да ліквідуемых кіраўніцтваў, могуць іх падаваць у ліквідком — Пляц волі, № 2, не пазней 10 сакавіка 1937 г.

Пасля гэтага тэрміна ніякія прэтэнзіі прымацца не будуць.

ЛІКВІДКОМ.

ДА ВЕДАМА ГРАМАДЗЯН, ЯКІЯ ЗАХОЎВАЮЦЬ СВАЕ АБЛІГАЦЫІ ДЗЯРЖАЎНЫХ ПАЗЫК У АШЧАДНЫХ КАСАХ

У СУВЯЗІ З КАНВЕРСІЯЙ РАНЕЙШЫХ МАСАВЫХ ДЗЯРЖАЎНЫХ УНУТРАНЫХ ПАЗЫК СССР

УСЕ АБЛІГАЦЫІ:

2-й пазыкі індустрыялізацыі, пазыкі «Пяцігодка ў чатыры гады», пазыкі 3-га рашаючага года пяцігодкі», пазыкі «4-га завяршаючага года пяцігодкі», пазыкі другой пяцігодкі (выпуску першага, другога і трэцяга года), у тым ліку і знаходзячыяся ў ашчадкасах на хаванні,

АБМЕНЬВАЮЦЦА НА АБЛІГАЦЫІ ПАЗЫКІ ДРУГОЙ ПЯЦІГОДКІ

(выпуск чацвертага года)

Абліганцы, якія знаходзяцца на хаванні ў ашчадкасах, абменьваюцца на абліганцыі Пазыкі другой пяцігодкі (выпуск чацвертага года) пры асабістай яўцы іх уласніка або па яго пісьмовай заяве, высланай у ашчадкасу (заказным пісьмом) разам з ЗАХАВАЎЧА-ССУДНЫМ ПАСВЕДЧАННЕМ. У заяве неабходна ўказаць на якія абліганцыі новай Пазыкі другой пяцігодкі (выпуск чацвертага года) павінны быць абменены абліганцыі ранейшых пазык і ці належыць пераслаць абліганцыі новай пазыкі іх уласніку, або пакінуць на далейшае захаванне ў ашчаднай касе.

З 1 ВЕРАСНЯ 1937 г.

УСЕ АБЛІГАЦЫІ РАНЕЙШЫХ ПАЗЫК, НЕ АБМЕНЕНЫЯ НА АБЛІГАЦЫІ ПАЗЫКІ ДРУГОЙ ПЯЦІГОДКІ (выпуск чацвертага года), ТРАЦЯЦЬ СВАЮ МОЦ І АБМЕНУ НЕ ПАДЛЯГАЮЦЬ.

КІРАЎНІЦТВА АШЧАДНЫХ КАС І ДЗЯРЖКРЭДЫТА БССР

ІНСТЫТУТ МАСАВАГА ЗАВОЧНАГА НАВУЧАННЯ ПАРТАКТЫВА ПРЫ ЦК КП(б)Б

СЛУХАЙЦЕ РАДЫЁЛЕКЦЫІ ЗАВОЧНАЙ ПАРТВУЧОБЫ Ў САКАВІКУ 1937 г.

ПРАЗ МЕНСКУЮ РАДЫЁСТАНЦЫЮ РВ—10

ЧАС ПЕРАДАЧЫ: штодзенна (апрача 6, 12, 18, 24, 30) з 19 г. 30 м. да 20 г. 45 м. на наступных чыслах: 1, 3, 11, 13, 14, 16, 17, 19, 21, 23, 26, 27, 28, 29. З 19 г. 30 м. да 20 г. 30 м. па наступных чыслах: 2, 4, 5, 7, 8, 9, 22, 25, 31.

Трансляцыя з Масквы з 18 г. 30 м. да 19 г. 45 м. па наступных чыслах: 10, 15, 20.

Курс гісторыі ВКП(б) па павышанаму ўзроўні перадаецца днём з 12 г. 30 м. да 13 г. 45 м. па наступных чыслах: 10, 11, 15, 16, 20, 21, 22.

ГІСТОРЫЯ ВКП(б)

Папулярны курс

8-III—Як бальшавікі арганізавалі перамогу Вялікай пролетарскай рэволюцыі (лекцыя 1).

18-III—Як бальшавікі арганізавалі перамогу Вялікай пролетарскай рэволюцыі (лекцыя 2).

23-III—Як бальшавікі арганізавалі перамогу Вялікай пролетарскай рэволюцыі (лекцыя 3).

ГІСТОРЫЯ ВКП(б)

Павышаны курс

ЧАС ПЕРАДАЧЫ з 12 г. 30 м. да 13 г. 45 м.

10, 15, 20 — Партыя бальшавікоў пасля ліпеньскіх даёк.

11, 16, 21 — Партыя бальшавікоў у Вялікай пролетарскай рэволюцыі

22-III—Барацьба бальшавікоў за захаванне і ўмацаванне пролетарскай дыктатуры ў першы перыяд яе існавання.

Вячэрнія перадачы (трансляцыя з Масквы)

ЧАС ПЕРАДАЧЫ з 18 г 30 м. да 19 г. 45 м.

10-III—Барацьба бальшавікоў за захаванне і ўмацаванне пролетарскай дыктатуры ў першы перыяд яе існавання.

15-III—Партыя бальшавікоў у першы перыяд дыктатуры пролетарыята (лекцыя 1 — папулярны курс).

20-III—Барацьба партыі бальшавікоў за рэволюцыйны выхад з імперыялістычнай вайны.

ГІСТОРЫЯ СССР

1-III—Масковская дзяржава і сялянскія войны ў пачатку XVII стагоддзя. Барацьба з польскім нашэсцем (лекцыя 2).

9-III—Масковская дзяржава пры першых Раманавых і паўстанне Разіна (XVII стагоддзе).

11-III—Украіна XVI і XVII стагоддзяў. Барацьба за нацыянальную самастойнасць. Багдан Хмяльніцкі.

21-III—Рэформы Петра І і ўтварэнне Расійскай імперыі.

29-III—Дваранская манархія XVIII стагоддзя і сялянская вайна (Пугачоў).

ЛЕНІНІЗМ

14-III—Совецкая ўлада як дзяржаўная форма дыктатуры пролетарыята.

28-III—Сялянскае пытанне пасля ўмацавання совецкай улады і задача соцыялістычнай перабудовы вёскі на сучасным этапе.

ПАЛІТЭКАНОМІЯ

16-III—Узнаўленне ўсяго грамадскага капітала

17-III—Крызісы, як перыядычны, гвалтоўны выбух усіх супярэчнасцей капіталізма. Гісторыя крызісаў (лекцыя 1).

26-III—Крызісы, як перыядычны, гвалтоўны выбух усіх супярэчнасцей капіталізма. Гісторыя крызісаў (лекцыя 2).

27-III—Імперыялізм як вышэйшая стадыя капіталізма (лекцыя 1).

ЛЕКЦЫІ ДА ВЫВУЧЭННЯ ПААСОБНЫХ ТВОРАЎ МАРКСА—ЭНГЕЛЬСА—ЛЕНІНА—СТАЛІНА

19-III—Як вывучаць твор Леніна «Дзяржава і рэволюцыя»

ЛЕКЦЫІ ДЛЯ ЗАВОЧНІКАЎ КУРСАЎ ПАРТЫЙНА-КОМСАМОЛЬСКАГА ВЫТВОРЧАГА АКТЫВА КАЛГАСАЎ, МТС І СОЎГАСАЎ, ВЫВУЧАЮЧЫХ КНІГУ КАРПІНСКАГА «ГУТАРКІ АБ ЛЕНІНІЗМЕ».

5-III—Што такое соцыялізм і комунізм.

25-III Усесаюзная комуністычная партыя (бальшавікоў).

31-III—Комуністычны Інтэрнацыянал.

ПАЛІТЫКА ПАРТЫІ Ў ВЁСЦЫ І ПЫТАННІ СТАЛІНСКАГА СТАТУТА С.-Г. АРЦЕЛІ

2, 22. (Тэмы лекцый будуць абвешчаны па радыё).

БЯГУЧАЯ ПАЛІТЫКА ПАРТЫІ І ЎРАДА

7 сакавіка. (Тэма лекцыі будзе абвешчана па радыё).

Рэзерв — 4, 8 сакавіка.

ТАВАРЫШЫ ЗАВОЧНІКІ І РАДЫЁСЛУХАЧЫ!

Пытанні, якія ўзнікнуць у сувязі з праслуханай вамі лекцыяй і прапрацоўкай вучэбнай літаратуры, а таксама водгукі і заўвагі аб лекцыях накіроўвайце па адрасу: г. Менск, вул. Карла Маркса, 47/36, БІМЗО.

ДЫРЭКЦЫЯ ІНСТЫТУТА.

СЁННЯ Ў ТЭАТРАХ І КІНО

БЕЛАРУСКІ ПЕРШЫ ДЗЯРЖАЎНЫ ТЭАТР (БДТ-1) КАПІТАНСКАЯ ДАЧКА (па Пушкіну) Абанемент № 46.

ДЗЯРЖ. ЯЎРЭЙСКІ ТЭАТР БССР ЗАКАТ Абанемент № 80.

Гукавы кінотэатр «ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА» ПАДАРОЖЖА Ў АРЗРУМ

Гукавы кінотэатр „Пролетарый“ ЮНАСЦЬ ПАЭТА

Дзіцячы гукавы кінотэатр ЗБОРНАЯ ПРАГРАМА МУЛЬТЫПЛІКАЦЫЙНЫХ ФІЛЬМАЎ

Гукавы кінотэатр «Інтэрнацыянал» ПАЭТ І ЦАР

Гукавы кінотэатр «Спартак» «НОВЫЕ ВРЕМЕНА»

ЛЕКТОРЫЙ ЦЭНТРАЛЬНАГА ДОМА ТЭХНІКІ (Комсамольская, 35).

Сёння лекцыя праф. М. К. ДАБРЫНІНА (Масква) на тэму: «Жыццё і творчасць М. Ю. Лермантава». Пачатак у 7 гадзін вечара.

Дырэкцыя і калектыў работнікаў інстытута літаратуры і мовы Акадэміі навук БССР выказваюць сваё глыбокае спачуванне вучонаму сакратару інстытута прафесару ЛАМЦЕВУ з прычыны смерці Я О БАЦЬКІ.

МЕНСКАЯ КАНТОРА МАЛЯРБУДА пры БЕЛПРАМБУДТРЭСЦЕ

ПРЫМАЕ ўсялякія МАЛЯРНЫЯ работы:

МАСЛЕНЫЯ, КЛЕЕВЫЯ, РОСПІС сцен і столяў,

як у МЕНСКУ так і на ПЕРЫФЕРЫІ.

РАБОТЫ ВЫКОНВАЮЦЦА ПАД КІРАЎНІЦТВАМ ТЭХНАРУКА т. ДРЭЙЦЭРА.

ЗАЯЎКІ для заключэння дагавароў накіроўваць па адрасу: РЭВОЛЮЦЫЙНАЯ ВУЛ., 3, Тэл. № 24-902.

Менскай швейнай фабрыцы «8 сакавіка» патрэбны РАБОТНІЦЫ, кваліфікаваныя і малакваліфікаваныя.

Звяртацца ў аддзел кадраў штодзенна з 8 да 18 гадзін.

Адрас: Совецкая, 115, уваход з Садовай вуліцы.

ЗГУБЛЕНЫЯ І ДАКУМЕНТЫ ЛІЧЫЦЬ НЕСАПРАЎДНЫМІ:

Варламаў П. І. — ваенны білет, профбілет; Процкі І. — пашпарт № 118534 і комсамольскі білет № 4879823; Залатун М. Т. — пашпарт; Аржанаў А. Д. — ваенны білет, профбілет №365062; Бухавец Л. У.—профбілет; Лабус Q. M.—атэстат; Лукша К. Н.—пашпарт і ваенны білет; Фамін Г. С. — пашпарт; Жакоўская Е. І.—пашпарт і студэнцкае пасведчанне; Куньевіч І. Я. — пашпарт; Далецкая А. А.—студэнцкае пасведчанне; Кандыба А. Я. — пашпарт і пашпарт на дровы; Кажэльнікава З. Н.—заліковая кніжка.

Дыплом, выданы Беларускім Дзяржаўным Універсітэтам за № 198 на імя Лапкевіча Мечыслава А. аб сканчэнні ім фізіка-матэматычнага факультэта (аб несапраўднасці якога была змешчана публікацыя рэктарыята БДУ ў газеце «Звязда» № 296 ад 27 снежня 1936 г.) — лічыць сапраўдным.

Рэктарыят БДУ.

Менскі гарадскі совет даводзіць да ведама ўсіх грамадзян, прадпрыемстваў, устаноў, арцеляў і жактаў, якія знаходзяцца на тэрыторыі г. Менска і маюць сваіх коней, што

РЭГІСТРАЦЫЯ І ВЫДАЧА ПАШПАРТАЎ на КОНЕЙ

якія не маюць пашпартаў і не зарэгістраваны, будзе праводзіцца ў горсовеце, вул. Карла Маркса, 16, 3-ці паверх, пакой № 39 па наступных чыслах: 1, 7, 13, 19 і 25 кожнага месяца з 6 да 9 гадзін вечара.

ГОРСОВЕТ.

Уп. Галоўлітбела № К—578. Друкарня газеты «Звязда». Менск, Совецкая, 63. К. К. С.